

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petűnél nagyobb, avagy diszbutükkel vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Iparos-szövetkezetek.

(M.) Mióta az országgyűlés megalkotta a Szövetkezeti törvényt: mindig több és több figyelem fordul e hasznos és szükséges intézmény felé.

Külső országok, különösen a praktikus Németország, úgy telve vannak már szövetkezetekkel, hogy még a földművesek is így szerzik be a szántás-vetés, aratás, kapálás, kaszálás, eséplés és őrléshez való gépeiket. Ezek már régen tudják és követik a nagy s örök igazságot, hogy: „Egyesülésben van az erő!”

Van ugyan a magyar kereskedelmi törvényben némi intézkedés a szövetkezetek iránt s ezek is bevették a kereskedelmi társaságok közé; de a következők azt mutatta, hogy az 1876. évi XXXVII. t.-c. ide vonatkozó paragrafusai nem elegendők arra a mire célozva azok készültek.

Különösen a kisipar, az alsóbb kereskedelem s ezzel kapcsolatban a földművelés szenvedett sokat azért, hogy a szövetkezetek egészen a kereskedelmi társaságok kaptájára huzattak.

A kereskedelmi törvényvel több mint 20 évig kellett vergődnünk, míg rájött törvényhozásunk arra, hogy megalkossa az 1898. évi XXIII. t.-cikket: „A Gazdasági és Ipari Hitel-szövetkezetekről”.

E törvény alapján már megindultak a szövetkezetek létesítésére a munkálatok. Alakul a központban egy nagy anyaszövetkezet, melyet a kormány lát el pénzzel s mely azután ügyel a vidéken létesülő ilyen intézmények mindenikére és ha helyesen alakulnak, segíti is a vidékieket olesó hitellel.

Megvallom, hogy a milyen szép és nemes a törvény intenciója, olyan nehezen keresztül vihetőnek gondolom azt a gyakorlatban.

Ha az állam valóban ad olesó és elég pénzt: erre annyian fognak esődölni, hogy azt kielégíteni nem bírja; ha pedig nem ad csak látszólagos olesót és keveset, akkor az elégedetlenség és nyomorúság még nagyobb lesz.

A mód, a melylyel a segítség adva lesz; a feltételek, melyek a kölcsönnek alapul szolgálnak; az emberek naturája, akik az intézményt az egyes vidékekre bevezetik, vagy a vizsgálókat teljesítik: mind nagy befolyással lesznek

arra, hogy életre való-e az új gazdasági és ipari szövetkezetek terve?

Egyik legújabb ilyen lépés e tőrön az, melyet az ungvári iparosok tettek. Ők, amint az iparfelügyelő megjelent közöttük és előadta, hogy a kormány milyen feltételek mellett állhat a szövetkezetek segítségére: azonnal megalkotottak egy iparos-szövetkezetet, mely korlátolt felelősség mellett, meghatározatlan időre létesült.

Czélja e szövetkezetnek: a városi és vármegyei kis- és házi ipar, illetve szövetkezetbe lépett iparos osztály erkölcsi és anyagi támogatása.

A cél elérésére biztosítani kívánja egyrészt a versenyképességet, eltávolítani másrészt a meddő tultermést.

A szövetkezet létesít (esetleg kormánysegítséggel) minta-műhelyeket; sőt egyes, kiválóbb iparosokat tanulmányutra, vagy külföldi gyárakba is elküld; olesó nyers anyagokat nyújt; új piacokat kutat, munkásokat elhelyez, műhelyeket berendez, iparos-vállalatokhoz előleget nyújt, árucarnokot tart, szövetkezeti tagok képzésére előleget ad, az áruk értékesítését segíti s tűz ellen birtosítja.

Kölcsönök adatnak váltókra és jelzálogilag biztosított kötvényekre.

Beléphet a szövetkezetbe minden önnálló iparos, ha mesterségét folytatja. A belépett tagokról törzskönyv vezetetik és ez minden évnegyedben a kir. törvényszéknek bemutatatik. A tagság megszűnik elkövetés, halál, önkéntes kilépés, üzletrész átruházás és kizárás következtében. Aki kilép, még egy évig felelősségben marad a szövetkezet minden ügyéért. Mikor eltávozik a szövetkezetből: a befizetett összegnek 10 százalékát ott hagyja a tartalékalap javára. Minden kilépés előre bejelentendő és a kilépő maga helyett új tagot köteles hozni. A belépőnek tisztán fenmaradt betétei három év múlva adathatnak ki. Az elnyomorodott tag betétjéből nines helye levonásnak.

A szövetkezetből bármelyik tag kizárható: hátralekos üzletrészeit ha pontatlanul fizeti; ha a nyert kölcsönt nem rendezi; ha a szövetkezettel perbe keveredik; ha szabad rendelkezését elveszti: ha büntényért elítéltetik. A kizárt tagok betéte a tartalékalapé.

Egy üzletrész legfeljebb 25 korona, mely havi egy korona befizetéssel két év alatt is törleszhető. A befizetésről könyv adatik ki, melynek ára 30 fillér. Osztalék csak a teljesen befizetett üzletrész után jár, de 5 százalékánál nem nagyobb. A nyereség többi része a tartalékalapé.

Minden tagnak legalább egy befizetett részének kell lenni s csak az ilyen részvényekkel felel a szövetkezet kötelezettségeiért. A tagok a szövetkezet előnyeit igénybe vehetik; gyűléseken tanácskozhatnak és szavazhatnak. Kettőnél több szavazattal senki sem bírhat. Férj: neje, szüle: gyermeke helyett szavazhat.

A szövetkezet intéző közegei: a közgyűlés, az igazgatóság és a felügyelő bizottság. Ezek a testületek éppen úgy alakulnak és úgy működnek, mint más kereskedelmi társaságokra nézve a törvény rendeli. Az igazgatóságban van némi eltérés, mivel ez rendszeren 25 tagból áll, kik közé két-két tagot a kereskedelmi miniszter, a városi képviselő és az illető iparkamara nevez ki.

Az igazgatóság teendői rendszerint alapszabályokkal iratnak körül. Az igazgatósági tagok fizetést vagy tiszteletdíjat nem igényelhetnek; csupán a jegyző és jogtanácsos tarthat igényt némi, az igazgatóság részéről megállapítandó évi átalányra.

A felügyelő bizottság áll 3 tagból, továbbá a kereskedelmi miniszter, a városi képviselő és az illető iparkamara részéről kinevezett 1-1 tagból. Jogai és kötelezettségei a felügyelő-bizottságnak ugyanazonosak a kereskedelmi törvényben előírotakkal.

A tisztikar áll: egy üzletvezetőből, egy pénztárosból, egy könyvelőből. Ezek minden vagyonukkal felelnek a szövetkezetet ért károkért. Az üzletvezető és pénztáros csak óvadék mellett alkalmazhatnak. A tisztviselőknél fizetések van, munkakörüket pedig az ügyviteli szabályok állapítják meg.

Körülbelül ez a lényege azoknak az alapszabályoknak, melyek szerint az ungvári iparos szövetkezet megalakult és ezek azok az irányadó elvek, melyek szerint vármegyénkben is minél előbb és minél több ilyen gazdasági és ipari szövetkezetnek létesülnie kellene.

Ne késlekedjünk. Használjuk fel a kínálkozó alkalmat. Szövetkezzünk, mert: „egyesülésben van az erő!”

TÁRCA.

A keresztes szikla.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

A vadregényes északkeleti Kárpátok közé mint keskeny szalag fut be a radonnai völgy. Mikor már a május ugy vége felé jár, madár daltól visszhangzik a két meredek hegyoldal s az ezer színben játszó virág illatától kellemes e völgy. Országútja nem visz rajta keresztül. Csupán egy kis tót faluhoz vezet ösvény rajta.

Hegyi patak is fut e völgyön végig. A szöske tót leányokkal együtt születik az a hit, hogy amely leány e völgyi patak vizében megfürdik, olyan szép lesz, mint a hegyek tündére. S nines is elsőbb dolga e völgyben lakó leányoknak, mint e patak vizében fürdeni.

E völgyi patak, így a völgy közepén, egy malmot hajt. E malomnak egyhangu zakatolása, s itt e patak vizének erősebb locsogása egészen hozzá illik e völgy zenéjéhez. Ha ugy a nagy aratáskor, mikor a völgyi kis falu munkabíró lakói az Alföldön vannak, megszűnik a malom zakatolása, olyan az egész völgy, mintha gazdáját vesztette volna.

Radonnai malomnak nevezik. E malomnak háta megett van egy keresztes szikla. Erről a keresztes szikláról szól ez a történet.

*

A molnár Hancsujának nevezte mindenki azt a szép szöke tót leányt, kinek bánatos dala

napkeltétől alkonyáig belezengett a völgy zenéjébe.

E szép Hancsu egy napon a patak kristály tiszta vizében golyost fehérített. Benne állt a patakban. A kékes színű, ragyogó víz esőkdosta habfóhérr bokáját. Nem is nagyon hosszú szoknyáját csipőjénél még feljebb tűzte, nehogy a vízbe érjen, ha talán lehajolni fog, bal térde alól ki-kikandikálhatott szabadon eperfaléval alakú barna anyajegye.

A völgyi ösvényen, mely a malomház udvarán vezet keresztül, egy megtört alakú, kopott ruhájú asszony tartott a malom felé. Öregnek látszék már. Csakugy tipegett nesztelenül. Mintha terhére esnék a saját testét is vonszolni. Meg áll egy kőkénybokor mögött s nézi a daloló tót leányt. Nézte különösen, mereven a baltérde alatt levő anyajegyét. S még kiaszott kezének mutatóját is arra felé nyújtá.

Hancsu nem hall, nem lát senkit. Ő érzelmével volt elfoglalva. Ha elvégezte a nótát, kezdte előlről, mindig csak azt az egyet. Olyan volt ő, mint a völgynek madarai, a melyek sohasem unják meg csicsérgésüket. De hisz' ő is a természeté volt egészen. A hegyek leánya volt, kit nem érdekelt semmi, csak az a boldog érzélem, mely ugy fakad magától, mint a hegyi forrás. Gazdagságról, fényről, vágyakról — neki még csak fogalma sem volt. Nem látott ő még gazdagságot, de szegénységet sem. Ő még csak egyet látott: a radonnai völgyet a maga isteni szépségében. Nem tudott ő az embereknek boldogságot ölvő vágyairól; ő csak egyet tudott: hogy élni jó, itt ebben a bűbajos völgyben, hol még a madárkák is ismerték már őt. Csak akkor némult el ajkán a bánatos dal

s remegett meg egész testében, mikor az idegen asszony, megunva az ácsorgást, közelebb ment hozzá s megszólítá.

— Aldjon meg az isten jó leányom! Miért vagy oly szomorú?

— Aldja meg az isten magát is, jó öreg. Van is eszembe szomorúnak lenni!

— Ne tagadd jó leányom. Már rég' hallgatom bánatos énekedet... Tán elvesztetted szüleidet, vagy vőlegényed hagyott el?...

— Egyik sem. Tetszik ez a nóta nekem. ... De maga honnan jön, hová tart?

— En — jó leányom? — sóhajtva mondja — járom a világot. — Erősen köhögve, csaknem fulladozva beszél a gyöngye asszony. — Kereselem, amit elvesztettem.

— Erre keresi, amit elveszített? Hiszen erre nem láttam én még járnit sem magát jó öreg soha. Itt nem veszithetett semmit sem el.

— Pedig már nyomon járok jó leányom... De — — de — — ne ijedj meg. — — Ha megtalálnám sem kérném én vissza soha! — — Egyedüli vágyam már nekem, hogy jót tegyek.

— — s aztán — — megpihenjek. — — — A köhögéstől csaknem fuldokolva beszélt. — Ugy-e — folytatja tovább — kétkedve nézsz reám? — — — Hogy tudnék én jót tenni?!

— — — Hát — — kedves leányom, minden ember azt adja embertársának, amije van. — — — Engem az Isten jóstehetséggel áldott meg.

— — — Jósasszony vagyok — — — Jósolok szívesen neked is — — — Tartsd a tenyered, ha jövendőt tudni akarod... Hancsu ugyan még csak a máról tudott, a jövőről ő soh'sem gondolkozott. De ember volt ő is. S ha eszébe juttatják a holnapot,

s befűtve várják a barátságos estéket. Bizony hosszú idő ez itt minálunk októbertől ápriliséig fűtetni a szobákat. A sárga őszre, jó a fehér tél; a télre a zöld tavasz. Az öregségre jó a halál; a halálra a feltámadás! — Bizzunk, higynünk és remélünk.

E. Közöstemető. Az ujhelyi közöstemető évek óta vajdó kérdése a mult héten egy lépéssel ismét előre, (ha ugyan nem hátra) ment. A temetőt, mint tudják, a Magas-hegy alján, a Czepe elpusztult szőlőhegyen, az ungvári pincék és az izr. temető szomszédságában akarják létesíteni. A kijelölt terület egy részét az illető tulajdonosoktól a város már megvette, vagyis az eladás árára egy részükkel már megegyezt. — Nem úgy azonban a parlag-tulajdonosok nagyobb részével. Ezek oly horribilis árt követeltek, hogy a város kénytelen volt a kisajátítás procedurájához folyamodni. A kisajátítást tárgyzó eljárást *Hellner K.* tvsz. bíró, a törvényszék kiküldöttje, a város képviselői, szakértők, becsüők s az érdekelt felek részvételével a mult héten megkezdte, s megtörtént a kisajátítási szándékolt területek megbecsülése is. Ertesülélsünk szerint a Pótra-koresmával szemben, az országutig lejövő területnek egy részét belsőségnek minősítették s \square ölet 2 ftra, a többi területet pedig 30 és 50 krajérra becsülték négyszögölenként. Olyan szép ár ez, a milyet akkor se fizettek ezért a földért, mikor mint szőlő, javában ontotta a szapora savanyu cankó bort. A város gondolkozhatik felőle, hogy megadja-e azt a magas árat?

Az állami elemi iskola, városunknak e díszes új épülete, a Petőfi-utcában f. hó 20-án végre magába fogadta a nebulókat s ugyanakkor velük a tanulást is megkezdették. A mintaszerű szép iskolának ünnepies megnyitását a jövő tavaszra halasztották, akkorára, a mikor a polgári leányiskola épületének talapkö leteteli ünnepe lesz. Ezen ünnepségre meghívják *Wlasics Gyula* közokt. ministert is.

Himen. *Grünwald Mór*, helybeli kereskedő, eljegyezte *Landeszman Jakab* tisztelt polgártársunk szép és művelt leányát, *Bertát*. (Btt.)

A Zemplén 1899-iki naptára a jövő hó első felében fog megjelenni, mely körülmény szolgáljon tudomásul mindazon érdeklődőknek, kik ez iránt kérdést intéztek hozzánk.

Tűz. Ma egy hete, éjjel 11 óra tájban tűzi láma riasztotta föl Ujhely város esőndjét. Kongott a vészharang; élesen szólt a tűzoltók kürtje, hanem azt, hogy hol a tűz? nem lehetett látni, — nem pedig a földre szállott sűrű ködtől. Így aztán a felriadt közönség jó ideig bizonytalanul futkosott az utcákon föl és alá, a mikor aztán nagy későn megtudták, hogy az ungvári pincék közelében épült *Lyócsa-féle* malom ég. Persze mire a tűzoltók odaértek, a tető már leégett s így csak azon dolgoztak, hogy a malom belsejében nagyobb kár ne essék. A tűzrendőri szemlélés kétségtelenül megállapították, hogy a tüzet szándékos gyújtás okozta; mert a malom, a melyben tűz nem volt, egyszerre két helyen gyulladt ki és mert a malomhoz épített félszer deszkái petroleommal voltak

leöntve s petroleomba áztatott rongyokat találtak az idejekorán eloltott félszerben. A malom mostani tulajdonosa *Gottlieb Ede*, a ki kárát 2000 ftra becsüli. A malom és felszerelés biztosítva volt.

Nem lesz baromvásár. A ragadós száj- és körömfájás Ujhelyben egyre terjed. Így a mult héten már mintegy 80 volt a beteg állapotok száma. E miatt a november 2-iki országos vásárra szarvasmarhát felhajtani tilos.

Csattanós végű randebu. A mult héten esett meg az alábbi tragikomikus végű esetet Ujhelyben. *P.* fiatal ember, a kinek csak nem rég ütközött ki orra alatt nem mondhatnánk, hogy szerfelett hódító hirtelen szőke bajusza, alig rázta le az iskola porát, szive már is nagyott dobant s forró vágygyal teli, szerelemmel udvarolt egy fiatal, szemrevaló menyecske kénnek. A szerelem nőttön-nőtt s mihamar odáig merészkedett, hogy *ideáljától* randevut kért. Amit szívszorongva várt: a válasz, illatos levelekben megjött. És mily boldogság, az esdeklés meg lön hallgatva. A randevu ideje és helye ki volt tűzve. Persze előbb volt ott a szerelmes ifju, ámde pernyi pontossággal érkezett a hamis menyecske is. Rövid bevezetés után, épp ölelésre nyújtotta remegő karjait s talán esőkra is csutorította szép száját *II. Gariboldi*, a mikor abban a pillanatban ott termett *II. Wasserthal*, a féltékeny férj, nem karddal ugyan, hanem antul korbáccsal. Es esőtül hullt az áldás a csábító hátára, aki eként meglepetve futásnak eredt, eszeveszetten rohant a Csillag-közön felelé — a találka színhelye a tűzoltó-örtanya mögött volt — s abban a szűk sikátorban esett meg vele még az a malőr, hogy, mint aki se lát, so hal, felöntött egy a piacról hazafelé ballagó termetes pacalos kofát, a ki ráadásul be is panasolta a pörül ját gavallért. Így lett a randevuból randebu.

Cinematográf. Pár nap óta városunkban élénk érdeklődés tárgya az u. n. „Edison cinematográf“ mely t. i. mozgó fényképek formájában gyűjt gyönyörűséget a szemlélőnek. A 12 képből álló látványosság a színház nézőtermébe napról-napra nagyobb számú nézőséget vonz. Délutánonként 4 $\frac{1}{2}$ órákor gyermekelőadás van mérsékelt helyárakkal. Akik látták, nem bánták meg. Az érdekes cinematográf még pár napig marad Ujhelyben.

Halálosvégű elgázolás. *Vachter Dávid*, a 9. számú bérkoesi tulajdonosa, e hó 19-én délután a Kossuth-utcai Nyomárkay-féle ház kapuja előtt elgázolta *Szakszun György* favágónak négy éves fiát. A gyermeknek az apja fát vágott az említett házban; onnan futott ki épp akkor az utcára, mikor a bérkoesi ügésben a kapu előtt a vasut felé haladt s így a szerencsétlen a koci kerekai alá került s olyan belső sérüléseket szenvedett, hogy még aznap este meghalt. A vigyázatlan bérkoesist és a gondatlan szülőt a törvényszék fogja felelősségre vonni.

Templom- és orgonaszentelés. A bánóci ev. ref. egyház kijavított templomának

és új orgonájának felszentelő ünnepségét f. hó 16-án tartotta meg. Az országos gyász miatt e késő őszi időre elhalasztott ünnepség teljesen méltó volt nevéhez és ahoz a vallásossághoz, melyről a bánóciak ez újabb áldozatkésztségükkel is, nehéz viszonyaik közt, biznyságot tettek. A bánóciak örömeiből a vidék református népe is részt kíván venni, óriás számmal jelenvén meg az ünnepségen. — Az istentisztelet reggel 10 órákor vette kezdetét, a midőn a lelkészi és tanítói kar, a helybeli és vidéki intelligencia, *Sárkány Imre* f.-zempléni esperes vezetése alatt, a templomban megjelent, az már telve volt hívó néppel. Előbb gyülekezeti éneklés volt; az új orgona-kíséretet *Haniszo János* helybeli-, majd *Kastély György* miglési tanító szolgáltatták igen szép gyakorlottsággal. Az alkalmi buzgó énekek elhangzása után *Sárkány Imre* gálszécsi lelkész, felső-zempléni esperes, imát mondott, megható szavakban megáldván a templomot és orgonát. Az ünnepies alkalom felkért szónoka *Péter Mihály* kis-azari lelkész volt, fejtegetve, hogy csak ott van közjóra törekvő egyetértés, maradandó siker és teljes boldogság, ahol az emberek az Isten akaratával és törvényével egyező, azon alapuló munkát végeznek, ecsetelve az ezzel ellenkező törekvések zavarát, sikertelenségét és az ebből származó nyomort. — A kintszorult közönségnek ezalatt *Hutka József* bánóci lelkész tartott tót beszédet. Az ünnepi szónoklatok után az egybegyűlt közönség uri szent vacsorával élt, amely felett a szokásos beszédet és áldó imát *Kiss Tamás* málezai lelkész mondotta. A szent jegyeket *Sárkány Imre* esperes, *Hutka József*, *Kiss Tamás* és *Péter Mihály* lelkészek osztották ki. Az urvacsorában temérdek nép vett részt. — Istentisztelet után közebeledt a lelkészlakon, szűkebb körben, de lelkes hangulat mellett. A gazdag és változatos ebéd az egyház bőkezűségét és a lelkész nevének fáradságát dicsérte; az egyházban tapasztalható rend és haladás pedig a fáradhatatlan lelkész *Hutka József* mellett főképen az egyház derék gondnokának, *Kolonay Tamás* körjegyzőnek érdeme, ki, egyéb teendői mellett szíven hordja az apostol intését: „mindenek ékesen és szép renddel folyjanak;“ a nép helyes irányban, a vallásosság útján vezetessék. Sok ilyen jegyzőre volna szükség, akkor nem kellene a szociálizmus elfojtásánál kényszereszközkhöz nyulni, mert ellenszere: vallásos, istenben bizó nép! Egy másik derék közrendű gondnok, *Papczun Sz. György*, nevét is dicsérettel kell kiemelnünk. — A bánóci orgona 6 változatú, pedálos, került 1000 forintba s készítette *Augster József* híres orgonagyáros Pécsen. Nagy haszna az éneklés összhangzóbbá tételén kívül, hogy azóta az éneklés egészen magyarul megy. Tehát a magyarosításnak is hathatós eszköze. — *Kazinczy Artur*, berettői földbirtokos és egyházi főgondnok, az orgonára és az egyházi épületek renovációjára 1054 ftot ajánlott fel. Eljen! *r/l.*

Keresztszentelés. F.-Bereczkiből írja a mi árgusszemű, nagy tapasztalású levelezőnk: Régen volt, midőn a tanítóképző porát lerázva magunkról, elindultunk világot látni Zemplén északi tájaira, a Vihorlát és Szinnszki-Kamena

idő, melyet kértél, csak esel volt?

— Igen, ugy van. Most már beleegyezel, hogy Dzsellul férjem legyen?

— Nem s ezerszer nem, most még kevésbbé, te háládatlan gyermek.

— Akkor bocsásson meg néked Allah s áldjon meg téged — mondá mosolyával, mely mint tör érinté szívemet. — Egy lépést előre tett és a mélységbe ugrott. — Előre rohantam s láttam, amint gyönyörű teste szikláról-sziklára dobódva, a hullámokban eltűnt. Fájdalom első pillanatában utána akartam ugrani az örvénybe; de a mecses tornyáról a müezzin szent éneke hangzott, mely a hívőket imára inti s emlékezteti őket, hogy a mindenható irlalmának köszönjék létüket. — Ez a müezzin Dzsellul volt! — Dzsellul nekem Allah nevében megparancsolta, hogy e lelkifurdalás terhe alatt éljek s büntetésemet bevárjam. — Elek még, várok és szenvedek! Házamat elhagytam s porrá égettem, hogy bűnöm helyét ne lássam többé. De Dzsellul ellen tehetetlen vagyok, ha nem akarok újabb s nagyobb bünt elkövetni. Ó szent, arca a legjobbaké közt sugárzik; mint embert gyűlölöm, de mint Isten szolgálja előtt, meghajlom előtte, tisztetem fonségét s hogy úgy mondjam, imádom őt. . . . Bűnhődésem okáért a müezzin minden nap ellátogat fürdőmbé: reám tekint s köszön, mint azt ma te is láttad. Aztán legkedvesebb ékszerét, az olvasót, Aichonna ajándékát, nekem átküldi és én tartozom azt neki mindannyiszor remegő kezekkel visszaszolgáltatni. Egy zokszó sem jön ajkaira, de arevonásainak elhalványulása emlékeimnek méregeseppje.

Midőn öreg barátom felindulása lecsillapult, felállottunk s hazatértünk — e tárgyról sohasem beszélünk többé.

Fránciából: **W. Janka.**

Aichonnával, tekintetünk a tengeren úszott, hol a nap vépirosan szállott alá. Aichonna térdén állva kért, mondjak le boszurmól. Drága atyám, szólt ő, mind a három mecsesben homlokommal érintem a márvány padozatot, üdvözöltem a nap feljöttét, leszálltát és minden imámban Allah segítségét kértem, — kérdém őt: gyűlölöm kell-e Dzsellult, kit e a gondviselés utamra helyezett, s kit szívembe fogadtam? — Nem! volt a válasz. És én tovább kérdeztem: — Hát szeretnem kell őt? — Igen! — felelték örömmel az angyalok hangjai, melyek lelkünk visszhangját képezik. — Atyám, szeretett atyám, minden erőmmel igyekeztem kívánatodnak eleget tenni, de igyekeztem gyengének bizonyult. Látod, hogy hervadok és kétségbeesés halványítja arcomat. — Engedj barátom házába lépnem, hiszen a gondviselés is így akarja és szívem dicsénekből vágyik megköszönni e boldogságot. . . . Lábaimat esőkolta és nagy szemekben könyök ragyogtak, mint a zerge szemében, mikor a vadásztól üldözve, zöld cserjék közt várja a halált. — Egy percig azt hittem, hogy kérésének engednem kell, de a gonosz szellem bennem fölülkerekedett. Elfordultam tőle irlalmatlanul, hogy ne halljam ezüstcsengésü hangját, mely könyeitől kísérve, a sziklát is meglágyította volna. . . .

— Nézd ott előttünk azt a kiálló szirtet a tengerben! — Aichonna felugrott s odaállt és szilárdan reám tekintve, mondá:

— Mivel gyűlölséged az iránt a férfi iránt, kit én örökké szeretni fogok, nem csillapult, halljad hát, hogy Dzsellul boszudat kikerülte. Dzsellul a nagy mecses müezzinje lett és most dühöd a fölkennt ember ellen tehetetlen, szent vallásunk védelme alatt áll.

— Szerencsétlen — kiálték, tehát a határ-

— Dzsellul-ben Salem — kiálték felugorva, mintha kigyó mart volna meg — s te mersz előttem megjelenni! Nem félsz-e, hogy kezem, habár gyenge, fegyver után nyul, hogy véredet ontssam vérboszumban? Dzsellul-ben-Salem, ama Salemnek fia, ki harminc évvel ezelőtt egyetlen fiamat orozva meggyilkolta, te leányom kezét kéred? — El innen, házamat mely minden idegen előtt nyitva van, meg ne szentségtelenísem veled. Még egyszer mondom, el innen s oltalmazzon Allah! — Dzsellul egy szót sem szólt, felöltözött, mélyen meghajtá magát, úgy mint ma is láttad, s távozott. Alig vártam, hogy nőm felváltson, haza siettem, hogy gyermekemnek azt a szomorú történetet elmondjam, hogy miképp vesztette el bátyját s átkozza meg azt a balgát, ki szívébe lopózott. . . . Aichonna nyugodtan meghallgatott, aztán bevallotta, hogy ő azt már tudta, Dzsellul beszélt el neki; de mivel Dzsellul a tett után sokkal később jött a világra, lehetetlen, hogy ő is a vérbosszu áldozatja legyen. . . . Hiába igyekeztem leányomat más gondolatra bírni, nem változtatta meg véleményét, míg végre tudtára adtam, hogy Dzsellul kezem alatt fogja életét veszteni; akkor térdeimet kulesolta át, esedezett, hogy várjak még két hónapig, talán le fogja győzni szerelmét. . . . Két hónap mulva vagy legyőzöm szerelmemet s meggyűlölöm Dzsellult, úgy mint te; vagy szívem az övé mint ma, akkor legyen meg Allah akarata, s te majd élvezheted boszudat, mely nekem ma gyűlöletesnek s bűnnek tetszik. Gyermekemnek megadtam szeretetemnek e bizonyítékát és megígértem, hogy várok két hónapig. Ez időközben nem láttam Dzsellult, de szegény gyermekem napról-napra szomorubb lett, rettegések közt vártam az elhatározás óráját. . . . Végre megérkezett! — Itt e helyen ültem

esodására. Szép volt a természet kívülről. De hogy állt az ember és benne a honfi érzés? Ugy, valamint ezeken a tót Sion-okon lengedező „ájer” az ő hüvességével. Csak szerény tapasztalati körömet említem. Sajnosan hatott az én nyíri, magyar hazámat szerető lelkemre, hogy a lovat őrző tót gyerek ujjal mutogatott rám s nevetve ujjongta: „magyarszki!” Egyik tanítótársammal halommal láttam az oroszországi szent lapokat, s a templomokban a magyar kenyéret fogyasztó ajkakon „én Istenem” helyett mindenütt a „Hosz-podi pomiluj”-t hallottam. Idegen nyelv — magyar érzelm! Őszsze bajosan pázol! Csodálkoztam én ezen magyon. . . Hanem azt a „Moszkovszkija Vjedomoszi” lapot járató kollegát, lapostul-min-denestül, elhordta a változott idők szele. De már akkoriban barátságosabb szellők is kezdtek len-gedezni. Az ungvári papnevelőházban a tanárok észrevették, hogy a kispapok közül egyik-másik a magyar eszmát lerugta és — pantallót húzott! Lett erre dorgatórium „quantum satis!” Persze nem mindenki rugta le a magyar eszmát, mert volt olyan növendék is, aki azon törte fejét: miként lehet az idegen nyelvű gk. szertartású istentiszteletet magyarrá tenni? E cél megvalósítására egymás után írta a jobbnál-jobb magyar imádságos, énekes és szertartásos könyveket, melyek ma már a magyar gk. egyháznak nemzeti szint adtak és óriás lépéssel vitték előbbre a magyarság ügyét a nemzetiségek lakta vidé-keken. Ez a jeles kis pap, a ki ma is párját ritkítja, volt ft. *Melles Emil*, ma kis-dob-rai lelkész, gk. esperes, ki itteni minőségében hazafias nagy művének édes gyümölesét gyö-nyörrel élvezte; mert ügyszólván nap-nap mellett kapja papjaitól főfőtisztelendősége a leveleket, hogy a magyar nyelvű istentisztelet szépsége annyira buzgóvá tette a híveket, miszerint csak egymaga id. *Orosz József f. bereczkii földműves-gazda* a b. szerdahelyi anyaegyház templomába 300 ftos karzatot, a f. bereczkii temetőre pedig trahitból faragott kőalapon díszes, öntött acélból készült, 3 1/2 méter magas keresztet állíttatott tete-mes költséggel és ezt rácskerítéssel bekerítette, mely eszeleket, mint egyházi, vallásos célra való áldozat, napjainkban ritkaság számba megy. E hó 16-án jelent meg *Melles Emil* főesperes, hogy megszentelje e keresztet és megáldja az amellet lévő családi síremléket. Messziről össze-seregelt népsokaság fogadta az őspörös urat, aki ez alkalommal az isten szabad ege alatt, édes magyar nyelvünkön, a helyes életpályáról, a ha-lálról és feltámadásról prédikált. Krisztusi ihletű szavainak varázsa a környezet megmagasztalta, sőt zokogásra indította a népet s nem volt szem, mely könyttől ne csillogott volna! A nagytudo-mányú és lankadatlan buzgalmu lelkiatyának, kire még szép elhivatás vár, hű társa ft. *Dam-yanovits Agoston* b. szerdahelyi gk. lelkész, ki, egyházi nagy elfoglaltsága mellett, a társadalmi bajok orszálatására, a nép boldogítására irányuló közhasznú tevékenységben oroszlanrészt követel magának; ki a körzetéhez tartozó állami és köz-ségi iskolákat nemzeti szempontból tekinti és a tanítókat erkölcsi irányokban támogatni édes kötelességének tartja. Mindkettőjüknek igaz szívből kívánom: „Ad multos annos!” —

Bodrogpartii.

— **A s. a. -ujhelyi iparosok önk. egye-sülete** f. évi november hó 5-én a városi szin-házban rendezendő műkedvelői előadás szin-lapjai már a jövő hét folyamán fognak szétkül-detni. — A szinre kerül „Felhő Klári” nép-színmű előkészületeiből és próbáiból itélve a műkedvelők nagy sikert fognak aratni.

— **Fontos az Osztálysorsjáték** minden résztvevőjére, hogy a húzási listának, vala-mint az újítási sorsjegyeknek idejekorán birto-kában legyen. — Az osztálysorsjáték létezése óta a jó hírnévnek örvendő *főgyűjtőde Lukács Vilmos Budapest* (Sas utca 1.) ezen tekintetben a játékosok kívánalmának legpontosabban meg-felel, úgy, hogy ennélfogva ezen céget a nyeres esetén mindenkor tanusított legszigorubb discre-tió folytán és a bármely összegű nyeremények gyors és kulans kifizetése következtében osztály-sorsjegyek beszerzésére legmelegebben ajánl-hatjuk.

— **Tolvaj cseléd.** Lakatos Mari, tolesvai származásu cseléd, szolgálatadójának meglópása miatt csak nem rég ülte le az ujhelyi törvény-széki fogházban három hónapi büntetését. A hogy kiszabadult, újra szolgálatba lépett, de nem sokáig becsülte meg magát, mert ismét lopáson érték s feljelentettek a rendőrségnek, a hol a nyomozás még négy rendbeli lopást süttött rá. A javíthatatlan ismét a törvényszék-hez kerül, a hol most majd hosszabb időre elteszik.

— **Ami jó, az hathatós!** Dacára, a sok savanyuvizek konkurenciájának, sikerült a hir-neves Krongorfi savanyuvíznek évről évre na-gyobb forgalmat csinálni. Ez annak köszönhető, hogy a Krongorfi savanyuvíz páratlan nyálka-oldó hatásánál fogva egy a gyomor, tüdő és a többi hurutus bántalmaknál az orvosok által a legjobb sikerrel alkalmaztatik.

— **Harmadik magy. kir. osztálysorsjáték.** Az elő-tünk fekvő sorsolási tervezet szerint a harmadik osztály-sorsjáték első osztályának húzása november hó 17-én és 18-án lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztet-tük a Török A. és Társa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigoruan pontos és vevőt legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy Fortuna isteasszony különös kegyével árasztott el e cé-get, mert értesülésünk szerint az első és második sorsjá-ték alkalmával körülbelül egy millió ötszázezer korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeremények száma, valamint a sorsjegyek árai az I. osztályhoz — és pedig egy egész 6 ft, egy fél 3 ft, egy negyed 1 ft 50 kr, egy nyolcad 75 kr. — ugyanazok maradtak a harmadik sors-játéknál is. Aki hát a szerencsének kezét akar nyujtani, forduljon bizalommal, Török A. és Tsa főelárusítókhöz Budapestben.

— **A trafikok záróórāja.** A pénzügy-miniszter a dohánytőzsdék záróórájának megállá-pítása érdekében e napokban a következő kör-rendeletet intézte valamennyi pénzügyigazgató-szághoz: A dohány-gyártmányok eladására vo-natkozó szabályok 15. §-a értelmében a dohány-kisárusok üzlet-helyiségeiket esti 9 óráig köte-leknek nyitva tartani. Minthogy a kisebb közsé-gekben a záróórának pontos betartása, a mennyi-ben ily helyeken a forgalom a téli hónapokban az esti órákban teljesen megszűnik, a jövedék érdekében nem szükséges, főlhatalmazom a kir. pénzügyigazgatóságot, hogy ily községekben, a hol a 9 órai záróra szigorú betartását a helyi viszonyok nem követelik, annak betar-tásától eltekinthessen s ily helyeken a kisárusok záróóráit a viszonyokhoz képest a fenti szabály-tól eltérő időben állapíthassa meg, olyképpen, hogy az ily üzletek október—március hónapok-ban esti 7, az április—szeptember hónapokban esti 8 órákor bezárhatók legyenek.

— **M kir. osztálysorsjegyek.** A ki osz-tálysorsjegyeket akar vásárolni, az forduljon közvetlenül a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzletéhez* (Budapest, Dorottya-utca 1). Ez az intézet minden tekintetben *legnagyobb biz-tonságot* nyújthat. Miután kszvetlenül a húzás előtt (1998. november 17-én és 18-ikán) az em-lített pénzintézet rendszerint túl van terhelve megrendelésekkel, a mennyiben a közönség nagy része ezen előkelő intézettől szerzi be sorsjegyeit, ajánlatos lesz a sorsjegyeket nála *már most meg-rendelni*, a mig készlet el nem fogyott.

— **Örmény közmondások.** Az örmény tudvalevőleg a világ legraktikusab nemzete, a mi gazdag közmondás-kincséből is kitűnik. A legtöbb közmondásnak szatócs-ize van. Most jelent meg *Velenecében* egy kötet az örmény közmondásokból s közöljük belőle a következ-őket: Az ember jobb kezével buzát ad a tyuk-nak, de a balkezével elszedi a tojásait. — Is-ten a gazdagokkal tart. — Ha nem lehetsz gaz-dag, legalább szomszédja légy a gazdagnak. — A vevő szeme az eladó kezében van. — Asz-zonyt az öreg ember szemével, lovat azonban a fiataléval válaszsz. — Gazdagság szépséget ad a rutnak, egészséges lábat a sántának, s szemet a vaknak.

— **Budapestre szóló megbízások** pontos elintézésére vállalkozik egy vármegyénkben is előnyösen ösmert urnó, ki nemcsak hivatalos ügyekben szerez és küld tudósításokat, de a főváros legelőkelőbb kereskedő cégeivel fenálló öszekötöttesei révén előnyös bevásárlásokat esz-közöl. Bizalommal kéri tehát mindazokat, kiknek elintézendő ügyleteik vannak Bpsten, forduljan-k hozzá, ki szerény jutalék mellett a legpon-tosabban és leglelkösmeretesebben jár el min-den megbízásában. Cime: kiadóhivatalunkban megtudható.

— **Időjósolat október 23-ára.** Változó felhőzet, enyhe, száraz.

Foulard-selyem

65 krtól 3 ft 35 krajczárig méterenként — japáni china, s. a. t. a legújabb mintázatok és színekben, fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 kr. méteren ént — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vám-mentesen, valamint házhoz szállítva — **mintákat pe-dig póstafordultával** küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyem-gyárai Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasz-tandó. — 2.

Irodalom.

A „*Vasárnapi Ujság*” október 16-iki száma 48 kép-pel jelent meg, melyek mind *Ernszt Lajos* nagybecsi ma-gyar történeti képgyűjteményéből vannak véve. Ez érde-kes gyűjtemény részletes ismertetését ez alkalommal elő-szór a „*Vasárnapi Ujság*”-ban veszi a közönség, s az ab-ból most bemutatott képek közt is sok van, melyek ez alkalommal kerülnek először nyilvánosságra. Így többek közt XVI. és XVII. századbeli viseletképek, a Rudolf király-nál járt persa követek arcképei, Kazinczynak Kreizinger által festett egyik legjobb arcképe, Arany János, Vörös-marty, Madách, Orczy, báró Toldy Ferenc, Csiky a cképei, Orlay „*Petőfi* Debreczenben” című ismert festményének első vázlatá stb. A *Vasárnapi Ujság* előfizetése negyedévre 2 ft, a „*Politikai Ujdonságok*”-kal együtt 3 ft. Megrendel-hető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapdst IV. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Nép-*

lap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr, félévre 1 ft 20 kr.

A „*MagyarKritika*” új övfolyamának második, folyó hó 15-ikén megjelent száma annak bizonyossága, hogy e lap rendületlen kitérővel halad a maga elé tűzött cél felé. Ez a cél az, hogy tárgyilagos bírálatokban tükröztesse vissza a magyar szellemi élet képét, egyformán emlékeztessen meg szépirodalmi, tudományos könyvről és mindennemű művé-szeti mozgalomról. A bírálatokon kívül közli a lap a megjelent könyvek gazdag bibliográfiáját és a folyóiratok szemléjét.

Örök Naptár. Sok kísérletezés után végre egy igazán praktikus Örök Naptárt sikerült szerkesztenie *Bacsó Fe-renc* fővárosi állami tisztviselőnek. Eltérve az eddigi kom-plikált szerkezetű Örök Naptáraktól, ennek szerkezete ép-pen olyan mint egy közönséges naptáré, tehát mindenki minden esztendőre közönséges naptárként használhatja. Aki egyszer megveszi e könyvet, örökre ellátja magát naptárral, de kezébe, bírja egyszersmind az összes elmúlt évek teljes, tökéletes közönséges naptárait is; megfigyel-hetjük ezekből naptárrendszerünk különféle váltakozásait, ami bizonyára mindenkire nézve fölülte érdekes és tanul-ságos dolog, amikor tetszik, rányithatunk egyszerre szü-ltetési évünknek, vagy más emiékertes évek naptárára s érdeklődéssel szemlélhetjük, hogyan estek abban az év-ben a hétköznapok és az ünnepek; feltárja e mű előttünk a mult és jövőendő képét, ami különösen hivatalokban és irodákban rendkívül becsessé teszi ezt a naptárt. Külső alakja is méltó lesz belső tartalmához, amennyiben díszes kiállításban, pompás színnyomatu címképpel jelenik meg a könyvpiacon. Ara mindenek dacára csak 1 ft s akik közvetlenül a szerzőnél rendelik meg a pénz előleges be-küldése mellett, mindazok bérmentes ajánlott postai kül-déssel kaphatják kézhez azonnal a megrendelés beérkezte után. A szerző címe: *Bacsó Ferenc* állami tisztviselő, Budapest, VIII. ker. József-utca: 45 sz.

Irodalmi értesítő. Több oldalról megkeresettvén, hogy Bolandén munkái csakugyan fűzve 70 ft. helyett 5 ft. dísz-kötésekben 85 ft. helyett 12 ft. 50 kr-ért kaphatók-e? — igenlően felelhetünk, lévén e könyvek Dvorzszak prelátus ajándéka Ó Felsőge ötven éves uralkodása emlékéül; az 5 ft. a munkák fűzésére, boríték, csomagolás és fuvarle-vélre, a 7 ft. 50 kr. pedig a könyvek 29 egész váson díszkötésű költségeinek fődőzésére szolgálnak. Megjelent: Dvorzszak „*Idézetek Tára*” zsebkiadás, közel ezer szerző-től több mint 4000 idézet, ára fűzve 2 ft, díszkötésben 2 ft. 40 kr. Comp. Theol. Dogm. fűzv 60 kr. kötve 1 ft Comp. Hermeneut. Introductio 60 kr. kötve 1 ft. a „*Havi Füzetek*” kiadóhivatala, Budapest, II., Donáti-u. 3.

Coppée költeményéből. A népszerű francia költő lírai és elbeszélő költeményeiből tetszős kötetet fordított le Bogdánffy Lajos. Az Olesó Könyvtárban megjelent könyv benne van a híres „*Kovácsok sztrájkja*” is, nagyon meg-érdemli, hogy mihamar népszerűvé váljék. Ara 10 kr. Kapható Löwy A. könyvkereskedőnél.

Idegen elbeszélők. Az Olesó Könyvtár nagy szere-ttel mutatja be az idegen irodalmak kiválóbb képviselőit. Most Heysse Pálnak, a jeles német novellistának *Sello* című poetikus elbeszélését kapjuk Szikrai Odo fordításá-ban; a másik a francia elbeszélő irodalom egyik legfino-mabb tollu munkásának, Uehard Mario-nak regénye: *Ber-thier Joconda*. Mind a két könyv nagyon érdemes az ol-vasásra. Ara 50 kr. Kapható Löwy Adolfnál.

Sudermann. Abban a sorozatban, melyben az Olesó Könyvtár a modern drámairodalom jobb termékeit bemu-tatja, megjelent újabban Sudermannak *Rejtett boldogság* című színműve is. Az író kitünően szövi a mese szálait (egy falusi tanító-család élete korotében), hogy mindvégig olvasva is, feszült kíváncsisággal várjuk a megoldást. Ara 20 kr. Kapható Ujhelyben Löwy Adolfnál.

„**Ismeretlen Ország.**” Singer és Wolfner népszerű regényvállalatának most jelent meg a két legújabb kötete, melyek Rider Higgard-nak, a világszerte ismert nagy angol regényírónak egyik legérdekesebb művét, az „*Is-meretlen Ország*”-ot nyújtják a magyar közönségnek. Rider Higgard ugyanaz a regényírás terén, ami Stanley a földrajzi fölfedezések világában: ő is Afrika belsejében szerepelteti hőseit, akik éredeksek, kalandosak és nagyra-termettek, ami regényeinek érdekességét fokozza, az, hogy az elmondott történeteket nagyrészt maga is átélte s a mesteri tollal, költői fantáziával leirt délvíi vidékeket maga is bejárta — Az „*Ismeretlen Ország*” minden érde-kessítő történet érdekében Rider Heggard megrajzolja egy az ő korban Afrikába szakadt s eddig egészen ismer-telen néptörzs történetét, meglepő kulturáját, melyet csodálatos kalandok után ösmernek meg európai hősei. Érdekesítő meséje mellett mély filozofia is nyilatkozik meg ebben a regényben. A két kötet ára szép piros tá-b-lában: 1 ft.

A „**Zenélő Magyarország**” zongora és hegedű zenemű-folyóirat épp most megjelent XX. füzete tartalmazza a követ-kező zeneműajdonságokat: I. Ivánfy Iván „*Liliomszál, liliom-szál*” Kuruc nótá. II. Szent-Gály-Gyula „*A rózsámhoz men-tem*” magyar dalt III. Tschaykowszki Péter „*Hóvirág*” Az „*Évszakok*” nagy zene ciklusának 4-dik számát „*Ápril*” zong-orára 4 kézre. IV. Káldy Gyula „*Huszár toborzó*”, Magyar táncot a XVIII. századból Bihary János eredetije után át-dolgozva. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „**Zenélő Magyarország**” minden egyes 20-kros füzete, miért is minden zongorázónak és hegedűsnek, ki a legjobb magyar dal-műdal-kuplé-salon-tánczenét s hegedű-ujdonságokat birni óhajlja, figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat ha-vonként kétszer megjelenő 10—10 oldalt tartalmazó füzetei. Egy negyedévben 6 füzet 60 oldal tartalommal 1 ft előfi-zetésért kapható, s a 18 számmal lejárt III. évnegyed füzetei együttesen kaphatók, vagy a most megindult IV. évnegyedre előfizetések intéződének a „**Zenélő Magyar-or-szág**” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalába, Bpest, VI. Csengery-utca 62. a honnan megismerésre mutatónyvszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Ujságírók sorsjátéka. Tudvalevő, hogy a Budapesti Ujságírók Egyesülete saját segítő alapjának gyarapítására nagyszabásu tárgysorsjátékot rendez. A sorsjegyeket a napokban bocsátották forgalomba és máris óriási mennyi-ségben keltet el A díszes kiállítású sorsjegyek minden bankházban, pénzintézetnél, pályaudvaron, hajóállomáson, dohánytőzsdében és nagyobb hivatalban kaphatók és pedig darabonként egy koronáért. A sorsjátéknak hat húzása lesz és minden sorsjegy mindegyik húzásra érvényes. Az első húzás 1899. január 4-én, az utolsó 1899. február 21-én lesz. A főnyeremény 100,000 korona érték. Összesen 2475 nyereményt sorsolnak ki 250,000 korona értékben. A fő-nyereményen kívül öt 20,000 koronás melléknyeremény van. A nyereménytárgyakat a sorsjáték kezeléségre kívá-natra 20% levonással készpénzben visszavásárolja. Mon-danunk sem kell, hogy ilyen kedvező feltételek mellett Magyarországon még alig rendeztek sorsjátékot és kétség-telen, hogy a közönség a sorsjegyeket már jóval az első húzás előtt elkapkodja.

A B nevében lapunk év szeptem-ben gyás-tárgyakat ték terv-ből mind-s a sors-szorosan az egyes-megye) Helme-cz hivatali szemlére azok Ol-
A zsebet-k Teich Zs a s.-a.-u alelnöke pénzbeli
Ő cs. é Buda
A s.-a.-u 50 2- József, nos, Per szky Ján 1- Lenhárt Bokor N Mráz, Szabó Sz pék, Ha kovszky Laszacs man Far Klein I Schiller man, Bu vits Mór fia, Morg valesik J Klein J Zboray 60 Miksa, 50 cel., Bet György, Kresinsz Pancsó 40 talan, K János, János, András, János, szky J. Székely Takács Kapezi Bodecz 30 Kriszt sitz Be Rotter Lefkovi 20 Izsák, Jenő, Mihály, Mihály István, József, Iamón, Ignác, Franke ná, Kl Abrahá czik I Schvar Bajer Bodnár vács J József, Simon, Bendik Alter H. An Béla, mos Jo senwas lieb H Fried József.

Egyesületi élet.

A Bodrogközi-Jótekonysági-Egyesület nevében Mailáth József grófné, egyesületi elnök, lapunk útján is tudatja, hogy az egyesület a f. év szeptember havában tervbe vett, de az országos gyász miatt elmaradt bazár helyett a begyűlt tárgyakat *kisorsolás útján* értékesíti. A sorsjáték terve szerint a nagyobbára értékes tárgyakból minden 6 ik sorsjegyre esik egy nyereségy s a sorsjegyre kiadott összeg a nyerőknek sokszorosán vissza fog kerülni. — A sorsjegyek ára az egyesületi elnökhöz Perbenyik (Zemplén-vármegye) küldendő. A kisorsolandó tárgyak Kir-Helmeczen a Bodrogközi Tiszaszab. Társulat egyik hivatali helyiségében f. é. nov. 6-áig vannak közszemlére kitéve. Akik sorsjegyet óhajtanak venni, azok *Oláh Ignác* segédmérnökhez forduljanak.

A magyarországi nőegyesületek „Erzsébet-királyné alapjának központi-bizottsága“ *Teich Zsigmond* né, szül. *Thomán Antónia* urnót, a s.-a.-ujhelyi izr. nőegyesület elnökét, egyik alelnökévé választotta és elnöki működésükében pénzübeli adományok gyűjtésére fölkérte.

Adakozások

Ő cs. és kir. Felsége Erzsébet királyné Budapestem emelendő emlékszozára.

I.

A s.-a.-ujhelyi általános ipartestület gyűjtése.

50 koronát: a s.-a.-ujhelyi ált. ipartestület, 2—2 koronát: Bánóczy Kálmán, Matterny József, Móré Dániel, Gáthy Géza, Zombory János, Pernál Jakab, Wessely Mór, özv. Caszlofszky Jánosné, Klein Izidor, özv. Fuchs Istvánné.

1—1 koronát: Zinner Bernát, Jenik Béla, Lenhárt Imre, Armágyi János, Bauer Antal, Bokor Nándor, Mendik János, Kovács Sámuel, Mráz Antal, Heritz Sándor, Klein Jakab dr., Szabó Sándor, Herschkovits Jakab, Klein Armin pék, Hancsák Andrásné, Székely Mihály, Baecskovszky Bertalan, Szabó Mihály, Bretz Gusztáv, Laszác János, Fehér Ede, Szabó János, Kleinman Farkas, Jozefovits József, Lomniczer József, Klein Izsák, Bolman Sámuel, Tóth András, Schiller Samu, Langerman Károly, Fixler Herman, Bukovszky Sándor, Orosz Mihály, Lefkovits Mór, Berkovits Zsigmond, Herez Kálmán fia, Morgenstern Emanuel, Jaczkó István, Kovalesik János, Bobik Mihály, Büchler Ferenc, Klein Jakab, Schön Mór, Csernyiczky István, Zboray Károly.

60 fillért: Schvartz Sámuel asztalos, Frey Miksa, Weisz Emil.

50 fillért: Merkli Károly, Kopacsék Vencel, Bettelheim Sándor, Pásztor Mihály, Dudics György, Zselinszky József, Hegedüs Károly, Kresinszky Ferenc, Plott Ignác, Deutsch Adolf, Panesko János, Klein Vilmos.

40 fillért: Kulcsár István, Zsuhovits Bertalan, Komendovits Agost, Nagy Sándor, Tóth János, Tatárkó Pál, Demeter István, ifj. Szabó János, Soltész József, Varga Ferenc, Kaskó András, Homer Gyula, Tarpay László, Vincze János, Vaszily József, Matirkó János, Bukovszky J., Stark Bernát, Mózsos Aron, Sole Adolf, Székely László, Kosis István, Lócsa András, Takács György, Király István, Toronyi Dániel, Kapezi Gáborné, Simik Sándor, Altman Mór, Bodeczky Gyula.

30 fillért: Gyukovits Ödön, Gyulai Ignác, Kriszt István, Turay János, Vindt Jakab, Lipsitz Bernát, Keller Sámuel, Majorovits József, Rotter Markusz, Trattner Leopold, Rollny Adolf, Lefkovits Herman, N. N. Zubay György.

20 fillért: Eliás Ábrahám, Herschkovits Izsák, Ozabiner István, Hanulla Gusztáv, Pogány Jenő, Marczinkóné, Takács Ferenc, Troszka Mihály, Pekáry Lajos, Hornyák János, Laczkó Mihály, Szafkó András, Balkó Mihály, Tóth István, Sipos Péter, Főző József, esizm. Grünberger József, Ecker Dávid, Odre Rubin, Deutsch Salamon, Horovitz Salamon, Kulcsár I., Fried Ignác, W. K., Kohn Henrik, Szakácsy Károly, Fränkel Lipót, Bobik Pál, Z. S., N. N., Schvartz Ignác, Klein Gyula perces, Brüttnek Adolf, Sermer Ábrahám, Klein József, Zieherman Ignác, Krucek Imre, Altman Dávid, Orbán Zsigmond, Schvarte Bernát, Schleiss Imre, Sepitkó József, Bájér János, Kracsony János, Gajtó András, Bodnár János, Lábik János, Nagy János, Kovács József, Prisztás János, Lábik József, Sivák József, Kacsordi János, Kopesó György, Keller Simon, Friedmann Lajos, Engel Ferenc, Kollár, Bendik Mária, Károlyi János, Moskovits Mihály, Alter Herman, N. N. Szabó György, Pál József, H. András, Kiss György, Főző Bertalan, Bájér Béla, Páles Károly, Timár András, ifj. Czibalmos József, Linder Dávid, Hedrik József, Rosenwasser, Kohn Herman, Gutman Heim, Gottlieb Heiman, Klein Eliás, Bloch Májer, Cz. H., Fried Mór, Neuman Adolf, Eisenberger B., Szücs József.

10 fillért: Lichtman Manó, Délezeg János, Csomós Bertalan, Csordás János, Szeginkóné, Demeter Hermin, Majoros András, ids Czibalmos J. Dudás Gyula.*

Összesen 157 korona 10 fillér, mely összeg f. évi október hó 19-ikén a pesti magyar kereskedelmi bank pénztárába, postautalványon beküldetett.

S.-A.-Ujhely, 1898 október 19-én.

Gáthy Géza,

titkár.

Bánóczy Kálmán,

elnök.

II.

Alsó-bereczkii körjegyző gyűjtőívén: 4 koronát: Boronkay Farkas. — 2—2 koronát: Olchváry Miklós, Mecner András, Guttman Mór. — 1—1 koronát: Erdélyi József, Beszterczey Béla, Kuti Mihály, Reich Lipót, Kurucz János, Mók Ferenc, Kellner Manó, Magyar János. — 80 fillért: Schön Mór. — 60 fillért: Fonyi Károly. — 40—40 fillért: Szöcs Ábrahám, Feké András, Veres János, Pollák Jakab. — 24 fillért: Székely István. — 22 fillért: Horváth Ferenc. — 20—20 fillért: Nagyiczki János, Kocsis János, Urbán Mihály, Iski István, Dimon István, Szakál István, Beszter András, Mikla Mihály, Uhrin Mihály, Szabó András, Veres József, Kónya Istvánné, Máté Mihály, Szakál Jánosné, Tóth András, ifj. Zehner János, Hubai András, Szaver János, Gelvanics Mihály, Mitál Jánosné, Szücs János, Bányácsky András, Holovenko János, Ornstein Mór, Ornstein Herman, Feké Sámuel, Tóth József k. — 10—10 fillért: Zehner János, Tóth János, Soltész Pál, Soltész András, Halász Jánosné, Butki Ferenc, Dudás István, Tóth Pál, Fábian Andrásné, Tóth István János, Orosz Imre, Horváth János, Sütő József, Orosz József. — 8—8 fillért: Tóth András, Végső János. — 6—6 fillért: Kanász József, Orosz János, Kassai János, Balog György. Összesen: 28 korona 66 fill., azaz *huszonnyolc korona és hatvanhat fillér*, mely összeg a tekintetes megyei alispán urhoz e hó 18-án betérjesztetett.

Kelt Alsó-Bereczkiben, 1898. okt. 20.

Olchváry, körjegyző.

III.

Mihályi község részéről, Molnár János községi bíró gyűjtőívén — 2—2 koronával: Mihályi község, Református Egyház, M. Mir. esen-dőrség. — 1—1 koronával: Molnár János, Fedák Andor, Weisz Lipót, Kassai József. — 60 fillért: Kálniczki János. — 40—40 fillért: Ehrenfeld Mór, Kohn Mór, Klein Henrik, Weisz Antal. — 32 fillért: Glück Ignác. — 30 fillért: Friedmann Juda. — 20—20 fillért: Fischer Adolf, Perlmutter Márk, Kosesák Jánosné. — 8—8 fillért: Tóth Karolina Babinszky György, Vadász Pál. — 6 fillért: Grünwald Lipót. Összesen: 14 korona 32 fillér.

* Fölkérjük a t. gyűjtőket, hogy hozzánk beküldendő kimutatásait ehhez hasonló formában sziveskedjenek összeállítani.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

Felkérjük mindazokat t. tanító-egyesületi tag urakat, kik lapunkért előfizetéssel hátralékban vannak, sziveskedjenek azt hozzánk mielőbb beküldeni.

Tiszteettel:

a kiadóhivatal.

Hogyan lett Varannónak kisdudóvóiskolája?

A célnak teljesen megfelelő népoktatási intézetet létesíteni nagyobb és vagyonos községnek is nagy dolog, hát még oly kicsi és szegény városkának mint Varannó, mily óriási feladat! Ezért tartom méltónak azt az igazán hazafias munkát itt, a nyilvánosság előtt bár halvány vonásokkal is esetelni, hogy például szolgáljon sok nagyobb városnak e téren, miként kell szerény fillérekkel évek folyamán alatt összehozni oly tőkét, mely alapját, magvát képezze egy a nép igazi érdekeinek megfelelő intézetnek; miként lehet nemzeti nyelvünknek oltárt emelni ott is, hol kevés az eszköz, de van lángbuzgalom; miként lehet felváltani az igazi ügyesületet a magasztos célnak kamatozó esengő pénzzel.

Ime tehát! A tót ajku vidék közepén fekvő városka a nemzeti és kulturális cél iránti nemes törekvése tulajdonképpen nem új, mert e század közepe táján ébredt már ama sürgős szükség tudatára, hogy magyar tannyelvű iskolával tan vissza lehetne hódítani az egykor magyar vá-

rost ismét igazi anyanyelvének. E törekvés szülte 1875-ben a magyar tannyelvű községi iskolát, mely azóta derekasan megfelelt az eléje szabott feladatnak, mert hiszen már ma nem idegen a nemzeti nyelv a lakosok ajkain. Ez intézetet, mely ily sikerrel működik harmadfél évtizeden át, ma már a magas kormány államivá tette, mert a kis város nem birta tovább fenntartani saját erejéből s a közérdek fenntartandónak ítélte, mint a magyarság egyik végvárat. A magyar nyelvű községi iskola létrejöttével el nem muló érdemei vannak a *Barkóczy* grófi családnak, mely nemes alapítvány létesítésével tette lehetővé fenállását s azonkívül sok éven át dajkálta a fejlődő intézetet. Később a város vezető-férfiai, az iskolaszék buzgó tagjai ama meggyőződést merítették az iskola szép reményekkel kecsgető munkájából, hogy mily hasonlíthatlan gyorsabb tempóban haladhatna a népiskola az eléje szabott hazafias uton, ha az első osztályba felkerülő növendékek már némi magyar nyelvi ismerettel bírnának. A gondolatot követte a tett, mert 1884. farsangján a „menyeeskébál“ tisztá jövedelmét *Gaál Sándor*, városunk tettekre kész gyógszerésze, a takarékbaba tette oly intencióval, hogy ez összeg (43 ft 50 kr.) egy létesítendő óvintézet céljaira kamatozzék. Az első lépés tehát meg volt téve ezelőtt 14 évvel s az elültetett mag gyorsan kelt ki a tanügyet odaadással munkáló férfiak hazafias lelkesedésében, mert már 1885. júniusában *Peresz-lényi István* iskolaszéki elnök felhívást intézett a lakosokhoz, hogy tegyen ki-ki annyit a közügy hazafias oltárára, mennyit vagyoni állása megenged és tanügyért hevülő lelke sugall! S az ihletett felhívásnak, melybe saját lángbuzgalmu lelkét önté, csodálatos eredménye lett: 634 ft 18 krt irt alá a közügyért lelkesedők kis csoportja.

Ez aztán második lépésnek óriási volt, mert így már komolyan reménykedni lehetett a nemes cél megvalósítása iránt. E kis csoportban nagyobb összegeket (100 ft) áldoztak: *Peresz-lényi István*, *Cséri Herman*, a varannai takarékpénztár, néhai *Friedman Lázár* örökösei és *Gaál Sándor* (50 ft).

A lelkesedés szent célja azonban gyorsan tüzelte tovább a lelkeket, mert már ugyanezen év szeptember havában néhai *Balassa István* br., továbbá a magasztos feladatok munkásai közt mindenha volt található *Vladár Emil* és a zászlót magasan lobogtató *Peresz-lényi István* közreműködésével tánemulatság jött létre, melynél a gyengéd női kezek alkotta tárgyak kisorsolásából egyetemben 602 ft 20 kr. lett a szent célra bevételezve. S így már számbavehető összeg volt együtt, — midőn jött megynék minden nemesért buzduló és kész örömmel tenni kész főispánja *Molnár István* ömeltósága s felbátorítá a közügyért fáradókat, hogy csak nyissák meg az óvóiskolát, majd menni fog a többi. S hála nemes lelkének, az óvó 1888. március havában tényleg meg is nyílt egy kicsi bérelt helyiségben, a milyenre a kezdet nehézségével küzdő alapnak éppen kis kamatja volt. Megtette természetesen a község is azt, a mit csak tehetett s a kevésből juttatott annyit a nemes célra, a mennyit csak birt. De megtette azt a mit ígért ömeltósága és a vmegyei kir. tanfelügyelő is, *Nemes Lajos* ónagysága, mert a vmegyei „Magyar nyelvet és népnevelést terjesztő egyesület“ pártfogásába vette a cseesemő intézetet és saját magzataként dajkálta. Es, hogy a cél úgy lett elérve, mint az manapság itt szemünk előtt van, ez másodsorban az egyesület fenkölt gondolkodásának az érdeme, mely máig ötezer ftnál többet áldozott reá.

1894. évben a felügyelő-bizottság telket vásárolt s azon a célnak megfelelő díszes épületet emeltetett, mi 11 ezer ftba került. A városka e legszebb épülete a felső végén, ablakival és az épület homlokzatával az utcára néz, előtte egy díszkert, megette játéktér és kert van. Berendezése a célnak teljesen megfelelő. Van két nagy tanterme, az egyik játéktér, a másik foglalkoztató terem. A játéktér 150 gyermeket fogadhat be, mindkettő nagy magas ablakkal. Ezenkívül az óvónó lakása is ben van kis szobával és konyhával. A célnak tehát teljesen megfelelő épület emeltetett, melyben a kisdudok 1894. december havában foglalták el helyeiket először. A megnyitáskor, midőn a két nagy terem zsufolásig megtelt kisesinyel és nagygyal, a felügyelő-bizottsági elnök, *Peresz-lényi István*, elmondta a jelenlevőknek egy hosszabb lendületes beszédben, hogy milyen az az út, a mely eddig vezetett, mennyi nehézséggel és fáradalommal volt az teli és mi minden van még hátra, hogy a feladat teljesen befejezett legyen. Azóta már idestova négy év mult el, de az épület költségeit még mindig nem sikerült teljesen törleszteni, mert még mindig valami 5000 ft adósság terheli. Városunk vezetősége azonban mindent meg tesz, hogy ez mihamarább sikerüljön s

nines messze az idő, midőn teljesen magának mondhatja majd az épületet. Eddig is több műkedvelői előadás jövedelme, járásunk főszolgabirájának ügybuzgalmából különféle bírságpénzek apasztják a kölesönt.

A folyó év szeptemberében pedig az eddig oly igen nélkülözött előkert díszes sodronyszövetkerítést nyert. Erre Pereszlényi István 25 ftot, városunk nemes törekvésekben gazdag jegyzője, Füzesséry Pál, rendezése mellett létrejött műkedvelői előadásról 60 ftot és Füzesséry György ügybuzgó főszolgabiránk 34 ft bírságpénzt adott át Verner Gyula főbírónak, ki aztán igazi lankadatlan utánnézéssel felállítatá a négy éven oly nehezen nélkülözött kerítést. Es most ime igazán befejezett a kisdédek szép otthona s fennen hirdeti a hazafias buzgalom és igazi ügyszeretet követendő nemes példáját! A nemes lelkű adományozóknak és a fáradhatatlan buzgalmu intézőknek áldozatkészége ott lobog a haza és emberszeretet oltárán legmagasztosabb áldozatként.

Zs. B.

Közgazdaság.

Waldbott báró könyve, szőlőinek rekonstruálásáról.

Ha valamely bajt gyökeresen akarunk gyógyítani, mindennek előtt a baj forrását kell kikutatnunk és annak természetével kell megismerkednünk; ha így ezt a forrást, mely a bajt fenntartja, kiapasztanunk sikerül, már a bajt is meggyógyíthatjuk.

Igy voltunk a Hegyalja veszedelmes bajával: a *filokszerá borasztó pusztításával*, mely sok ezer embert egyedüli kereseti forrásától fosztott meg. De a kormány, a vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti szakosztálya, élén buzgó elnökével, Molnár István főispánnal, nemkülönben egyes kitartó és tőképénzes szőlőbirtokosok ernyedetlen buzgalommal fáradoztak a Hegyalját sújtó bajt okát, a *filokszerát* gyökeresen kiirtani. Erre kezdődött az elpusztított szőlők rekonstruálásának nagy munkája.

Hogy mennyi fáradságba került ez a szőlőrekonstruálás és micsoda horribilis összegeket fordítottak arra egyes szőlőbirtokosok, bizonyítja többek közt az a *Jelentés* is, melyet Waldbott Frigyes báró az országos gazdasági egyesület megkeresésére abból az alkalomból adott ki, hogy az egyesület számos tagja mult havi tanulmányutjokon a Tokaj-Hegyalja rekonstruált szőlőit is megtekintette.

Felesleges mondanunk, hogy az előkelő szerző csinosan kiállított munkáját, mely sokaknak tanulmányozásul szolgálhat, a legnagyobb gondnal és kiváló szakértelemmel szerkesztette egygyé.

Érdekesnek tartjuk az 1—49 oldalra terjedő broszúrból kivonatot közölni a következőkben.

Mielőtt a nemes báró elpusztult szőlőinek megújításához fogott volna, a szakirodalom jelesebb munkáit szorgalmasan tanulmányozta — és nagy figyelemmel kísérte a Hegyalján, különösen pedig a sógora, Maillot báró, ugyszintén a Szabó, Botka, Barzeviczy, Szirmay, Spóner, Görgey, Máriássy, Andrásy gróf, Vay báró és más hegyaljai birtokosok szőlőhegyein foganatosított rekonstruáló munkálatokat.

Ez elősorolt urak gyakran találkoztak Maillot báró házában, hol érdekes és tanulságos eszmecserét folytattak a tállyai szőlőrekonstruálás fejlődéséről, amely alkalommal a báró a külön-külön fajú szőlővesszők és különböző szőlőfelújítás kedvező és kedvezőtlen mozzanataival ösmerkedett meg, s miután arra a meggyőződésre jutott, hogy a nehéz, nagyon csekély meszet tartalmazó nyiroktalajban a „riparia portalis” szőlővessző a legnagyobb ellenálló képességgel bír, 1892-ben ő is rászánta magát parlagon hevert szőlőinek újjátelepítésére.

Mindennek előtt vámos-ujfalusi birtokán a l.-tolesvai vasúti állomással átellenben *szőlővessző-telepet* létesített. A telepnek szánt 7 hold 461 □ ölnyi területet az említett év őszén 70 centiméternyire forgatták és abba a következő tavasszal Maillot bárótól vett 7000 meggyökerezett és 25,000 metszett „riparia portalis”-t ültettek. A nemesített vesszőket a báró a tarczali állami vincellérképző-intézetből, Mailáth József gróftól és a pozsonyi szőlőművelő egyesülettől hozatta; de mivel a saját szőlőtelepén termelt nemes szőlővesszők teljességgel nem fedezték szükségletét, ezért Ujvidékről Adamovich Sándor szőlővesszőtelepéről 32,000, összesen tehát még 105,074 meggyökerezett nemes szőlővesszőt hozatott.

*) A két illusztrációval, több tabellával és a Kincsem-szőlő térképével (melyet Gnädig Lipót kir. mérnök barátunk készített) ellátott díszes füzetnek teljes címe a következő: „Weinbaubericht über die bisherigen Resultate bei der Rekonstruktion der eigenen Tokaj-Hegyaljaer Weinberge von Friedrich Reichsfreiherrn Waldbott-Basenheim. Budapest 1898.” Szerk.

A vámos-ujfalusi szép szőlővesszőtelepnek — melyben 90 féle, a „riparia portalis”-ra oltott szőlővesszőfaj látható — már sok látogatója volt. 1895-ben ott voltak a tarczali állami vincellérképző-intézet növendékei a tanárjaikkal együtt; ellátogattak oda a vármegyei gazdasági egyesület tagjai is Andrásy Sándor gr. elnök és Molnár István főispán vezetése alatt.

Az új telepítést a báró nem a régi hires szőlőben, hanem egy a tolesvai birtokához tartozó, a Tolesva és B.-Olaszi közt emelkedő andesit-trachit-közetű hegy déli fekvésű területén kezdte, a *melyen még sohasem volt szőlő*.

Midőn 1895-ben, ősszel a terület felforgatását elkezdették, a munkások ott egy edény régi (Zsigmond király idejéből való) ezüstpénzre akadtak, s minthogy a nép akkor azt terjesztette, hogy ott nagy *kincset* találtak, a báró annak a reménynek adott kifejezést, hogy ez az új szőlője lesz a kincse és azért elnevezte azt „Kincsem”-nek.

A következő év tavaszán folytatták a talajforgatását és pedig *gőzekével*. Tokaj-Hegyalján ez volt a gőzekével forgatott első szőlőterület.

A „Kincsem”-ben az első szőlővesszőket a báró, a bárónő és gyermekei saját kezeikkel ültették el.

A „Kincsem” leírásában a szerző egész sorát nyújtja a hasznos tudnivalóknak és figyelemreméltó adatoknak. A rekonstruálásra nézve a legszebb reményekkel biztat s igen tanulságos fejtegetéseiből a jövőnek szép képe tárul elénk, mely lelkesít, tette buzdit s kitörli a lemondást, a maga-megadást a devasztált szőlők még most is habozó tulajdonosainak szótárából.

A „Kincsem” egy részét *furminttal* ültették be, s e régi nemes szőlőfajról szólva, elmondja a szerző, hogy nejenek ősz nagyatyja Windisch-Grätz herceg, a tokaji asszu bor 1/2 literes palackját 5 aranyával adta el, s ő maga is tapasztalta, hogy ipja, Beust báró, barátjának, Vay báró koronaörnek, 3 aranyat fizetett egy-egy üveg asszaborért. Midőn a szerző családjával a Rajna vidéken időzött, a mi szomorodni-borunk ottani rokonait bámulásra ragadta — és a Rajna-vidékiek értenek ám a kitűnő bor méltatásához!

A „Kincsem” magaslatán görög stílusban épült pavillon áll, melynek terraszáról gyönyörű kilátás nyílik a Hegyalja középpontjára, egész Tokajig és az áldott Alföldre. E nagyszerű kép láttára szerző egyik rajnavidéki barátja így kiáltott fel: „Mily gyönyörű ország ez a Magyarország!”

A „Kincsem” 1896. évi tavasztól 1898. jul. 1-éig összesen 133,066 különféle fajú szőlővesszővel birt. az eddig belefektetett tőke 49,306 frt 74 kr-ra rúg; összes jövedelme eddig persze még esekély volt: 1584 frt.

Ha a szerzőnek eddig foganatosított rekonstruáló munkálatait összességében áttekintjük, megtudjuk, hogy eddig több mint 61 kat. hold szőlőt, részint kézi munkával, részint gőzekével forgattatott föl, s ebből körülbelül 42 hold nemesített szőlővesszővel van beültetve. Saját szőlővesszőtelepe 1,091,410 db. sima „riparia portalis”-t produkált és 188,347 darabot gyökeresztett. E telepen produkáltak még 131,474 oltványt meggyökerezett portalisra, melyekből eddig 31,002 hozzá nőtt, továbbá 162,161 oltványt sima portalisra, melyekből eddig 12,460 hozzá nőtt és 58,682 portalist zöldre nemesítettek, ezekből 53,464 hozzá nőtt.

A rekonstruálással foglalkozók örömeire a szerző végül konstatálja, hogy *Tokaj-Hegyalján a most parlagon heverő szőlőkért kétszer annyit és még többet fizetnek, mint a menynyit a filokszerá pusztításai előtt megmunkált és termő szőlőkért adtak. A szerzőt is felszólították, ha nem volna-e hajlandó 51 hold Kincsem-szőlőjét, mely a Hegyalja legszebb szőlőjének tekinthető, 225,000 ftért eladni!*

A Tokaj-Hegyalja évszázadokon át tartott dicsősége az volt, hogy a *borok királyát* termesztette. A borasztó filokszerá-katasztrófa után immert serényen látnak a munkához, Hegyalja szerte folyik az újjátelepítés áldásos munkája és azért szerző avval biztat, hogy sikerülni fog *régi dicsőségünket* fenntartani. Ugy legyen!

Knopfler Sándor.

Megindult a heremagvásárlás. Részint a külföldi, részint a belföldi kereskedők bejárák most a vidékeket és többen felhasználják egyes termelői tájékoztatásukat, miáltal ezen gazdák alacsonyabb árt kapnak magvaikért, mint a jelenlegi piaci helyzetnél jogosan igényt tarthatnak. Részünkről kötelességünknek tartjuk figyelmeztetni az egész gazdaközönséget, hogy ne pocsékolja el olesó áron löheremag termését, hanem forduljon bizalommal Mauthner Odón hirneves budapesti magnagykereskedőhöz, küldjön oda mintát terméséből a mennyiség megnevezésével. Teljesen nyugodt lehet mindenki, hogy okvetetlen megkapja a legmagasabb árt, mert általános ismert tény, hogy Mauthner-

nek óriási forgalma révén a legnagyobb szükséglete van heremagvakból és meg vagyunk győződve, hogy a legszolidabb lebonolyítást is e cégnél találhatják meg a termelők.

Vármegyei Hivatalos Rész

T. Zemplén-vármegye közig. bizottságától.

1858/2886. kb. sz.

Olvastatott a nagyméltósági kereskedelemügyi minisztérium f. évi 41,635. sz. a kelt intézvénye, melyben arról értesít, hogy a nmgu belügyminisztériummal egyetértőleg, a *kisipar érdekében a kazánügyi kormányrendelet 1-ső §-ának 2-ik bekezdéséből a tüzfelületre vonatkozó megszorítást törölte*, ugy, hogy jövőben oly gőzfejlesztők, melyeknek tartalma legfeljebb 100 liter és a melyeknek gőznyomása 10 légkörnyomást meg nem halad, tüzfelületek nagyságára való tekintet nélkül hatósági felügyelet és ellenőrzés alá nem esnek.

Az intézvény másolata a kir. államépítészeti hivatalnak, a központi jegyzői karnak és a főszolgabirának — utóbbiaknak a közönség tudomására juttatása végett kiadatni és a „Zemplén” hivatalos közlönyben közzé tétetni rendeltetett.

Kelt Zemplén-vármegye közigazgatási bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi október hó 10-én tartott ülésében.

Molnár főispán.
közig. biz. elnök.

Másolat.

Kereskedelemügyi magyar királyi miniszter. 41,635—IV. 898. — Valamennyi vármegye és önálló törvényhatósági joggal felruházott város közigazgatási bizottságának. Ertesitem a Cimet, hogy a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg a kisipar érdekében a kazánügyi kormányrendelet 1. §-ának 2. bekezdéséből a tüzfelületre vonatkozó megszorítást töröltem, ugy hogy jövőben oly gőzfejlesztők, melyeknek tartalma legfeljebb 100 liter és amelyeknek gőznyomása (?) légkörnyomást meg nem halad, tüzfelületek nagyságára való tekintet nélkül hatósági felügyelet és ellenőrzés alá nem tartoznak. — Ugyancsak a kisipar érdekében megengedem, hogy oly gőzfejlesztők, melyek 6 cm., vagy ennél kisebb külső átmérőjű forr-esövekből vannak összeállítva s így a robbanás veszélye ellen igen nagy biztosítékot nyújtanak, tüzfelületek nagyságára való tekintet nélkül egészen 150 liternyi ürtartalomig használathassanak, anélkül, hogy hatósági felügyelet, vagy ellenőrzés tárgyát képeznek. A fentebbi feltételeknek megfelelő gőzfejlesztők tehát viznyomási próba és ellenőrzési szemle alá nem esnek, és sem e gőzfejlesztők sem pedig a hozzájuk tartozó gőzgépek mellé képesített kezelők alkalmazása nem kötelező. E kedvezmények azonban csak azon esetre bírnak érvénynyel, ha gőzfejlesztők a hivatalbeli elődóm által 1891. évi október hó 31-én 69843. szám alatt kibocsátott körrendeletben elővett biztonsági felszerelvényekkel bírnak, vagyis ha azok a használati nyomásra szerkesztett biztonsági szeleppel és egy felsőlélmérvvel vannak felszerelve. Ennek, valamint az ürtartalomnak megállapítására végett az ily gőzfejlesztők üzembe vétel előtt az illetékes kazánvizsgáló biztosnak bejelentendők, ki ezen rendelet határozatainak megfelelő gőzfejlesztők használatba vételére szóbeli engedélyt ad, s annak jelöl a biztonsági szelepet és emeltyűt lebélyegzi. Budapest, 1898. aug. hó 15-én. Br. Dániel. s. k.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi szeptember hó 30-án tartott ülésében.

386/12,681. sz.

Olvastatott a földmivelésügyi magy. kir. nagyméltósági miniszter f. évi 4806/VI—I. eln. szám alatt kelt intézvénye, melylyel a szőlészeti és borászati felügyelőségi kerületek s egyszerűsmind az állami szőlészeti és borászati szakközégek új szolgálati beosztását feltüntető kimutatást tudomás végett oly felhívással küldi meg a vármegye közönségének, hogy a törvényhatósága területén a szőlészeti és borászati szolgálat teljesítésével megbízott szakközégek*) működését a szükséghez képest hozzá intézett megkeresésekkel, esetleg a nagyméltósági miniszterhez teendő felterjesztésekkel is tevékeny közrehatással előmozdítva és neki a közigazgatási szempontból célszerűeknek és szükségeseknek vélt teendőkre nézve a kívánatos felvilágosításokat és utbaigazításokat megadja.

Felhívtnak a járási főszolgabirák, hogy a szőlészeti és borászati felügyelőségi kerületek új beosztását lehetőleg széles alapon tegyék

*) Zemplén és Abauj-Torna vármegyék területére a szakszolgálat teljesítésével a tarczali m. kir. vincellérkóla igazgatósága bízott meg, Borsod-vármegye területén Klaisz Gyula (lakóhelye: Mező-Kövesd) Bereg és Ung vármegyék területén Bernhárd Rezső (lh. Beregszász), Szaboics-vm. területén Heinrich József (lh. Debreczen) a szőlészeti és borászati felügyelők. Szerk.

közze, s az
kezés egyre
közönség é
felügyelő k
vitele érdek
vatnak a já
körükben e
A vá
hasonszelle
mellékletei
dasági egye
Kelt

Tf. sz. 345

A zemplén

A lak
szes elemi
lajdonképp
lévén irva,
nítását bizt
térképészet
dezi Zemp
modern kar
lani s a leg

E tér
léptéke 1:1
ára: felvon
kr., vászon
látva 8 ft.
címére post
beküldése e

Tekin
sikere a m
ban legalál
és közokta
1892. évi n
rendelete a
járókat, ho
koláik szá
Sátora

3920. sz.

A sárosp
karához,
tanító ura

A ne
legközelebb
hó második
kongresszus
fogja a gye
és a nagy
rendezend.

Nagy
gresszuson
szakkiallita
lalkozó köz
tagsági díj
minél szá
rendő tapa
matoztatha

Felké
tanítókat é
mekvédele
leendő rész
S.-A.-

4101. sz.

A zemplén
polgári is
tanító ura

Felké
kik félaru
igazolvány
érvényesít
bélyeggel
kezelési k
zolványvna
hivatalomá
kedjenek.
ványt csak
50 kros be
fényképpel
együtt sz
beterjeszte
térkezések
hessem.
S.-A.-

3939. sz.

A zemp
Vada
igazgató á
és közokt.

közze, s amennyiben kívánatos, hogy az érintkezés egyrészt a hatóságok, egyesületek, a közönség és másrészt a szőlészeti és borászati felügyelő közt a szőlőmivelés ügyének előbbre vitele érdekében minél élénkebb legyen, felhívatom a járási főszolgabírák, hogy működési körükben ennek elérésére hassanak.

A vármegye gazdabizottságához címzett hasonszellemű ministeri intézvényt a bizottság mellékleteivel együtt kiadja a vármegyei gazdasági egyesület igazgató választmányának.

Kelt mint fent.

Jegyzette és kiadta:
Thuránszky László,
tb. főjegyző.

Tf. sz. 3452. T. Zemplén-vmegye kir. tanfelügyelőjétől.

A zemplén-vármegyei t. c. iskolai Elöljárókhöz és Tanító urakhoz!

A lakóhely és megye ismertetése az összes elemi népiskolák tanterveiben, mint a tulajdonképpeni földrajzi oktatás első foka előlétén irva, ezen tantárgy helyes és sikeres tanítását biztosítandó Posner Károly Lajos és Fia térképészeti intézete Budapesten sajtó alá rendezte Zemplén-vármegyei falu térképét, mely a modern kartografia magas színvonalán foglaltatja a legnagyobb igényeknek is megfelel.

E térkép rövid idő alatt fog megjelenni; léptéke 1:125,000; alakja 108 x 152 cm. és bolti ára: felvonatlanul 5 ft, vászonra vonva 6 ft 50 kr., vászonra vonva és fényezett rudakkal ellátva 8 ft. A szállítás közvetlenül az iskolák címére postautánvétellel, vagy az összeg előleges beküldése esetén bérmentve történik.

Tekintettel arra, hogy a földrajzi oktatás sikere a megyei iskolai falu térképének hiányában legalább is kétes, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minister urnak 1892. évi november hó 22-én 27,015. sz. a. kelt rendelete alapján felkérem a t. c. iskolai Elöljárókat, hogy e nélkülözhetetlen taneszközt iskoláik számára mulhatatlanul szerezzék meg.

Sátorajta-Ujhelyben, 1898. szept. 26-án.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

3920. sz. T. Zemplén-vmegye kir. tanfelügyelőjétől.

A sárospataki állami tanítóképezde tanári karához, ugyancsak a zemplén-vármegyei tanító urakhoz, tanítónőkhöz és kisedővönőkhöz.

A nemzetközi gyermekvédő kongresszus legközelebbi összejövetelét 1899. év szeptember hó második felére Budapestre tűzte ki. — E kongresszus szakszerűen tárgyalni és megvitatni fogja a gyermekvédelem minden egyes kérdését és a nagy közönség okulására szakkiállítás is rendezend.

Nagyon óhajtható, hogy a tervezett kongresszuson s a vele kapcsolatosan rendezendő szakkiállításon a gyermekvédelem ügyével foglalkozó közegek, kiknek részvételi díja az egész tagsági díj felére 2 ft 50 kr-ra szállítottatott le, minél számosabban jelenjenek meg, hogy nyereség tapasztalataikat működésük körében kamatoztathassák.

Felkérem azért a képezdei tanár urakat, tanítókat és kisedővönőket, hogy a hazai gyermekvédelem ügyét a tervezett kongresszuson leendő részvételükkel támogatni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1898. október 17-én.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

4101. sz. T. Zemplén-vmegye kir. tanfelügyelőjétől.

A zemplén-vármegyei állami tanítóképezde és polgári iskolai tanár-, továbbá az állami elemi tanító urakhoz, illetőleg tanító- és óvónőkhöz.

Felkérem a címzettek közül mindazokat, kik féláru vasúti menetjegyre jogosító arcképes igazolvánnyal bírnak és azt az 1899-ik évre is érvényesíteni óhajtják, hogy e célból 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeiket az előírt 50 kr. kezelési költséggel és a meglevő arcképes igazolvánnyal együtt folyó évi november hó 1-ig hivatalomhoz okvetetlenül betérjeszteni sziveskedjenek. — Azok pedig, kik a jelzett igazolványt csak most először óhajtják megszerezni, 50 kros bélyeggel ellátott ez iránti kérvényeiket fényképpel és az 50 kr. kezelési költséggel együtt szintén november 1-ig sziveskedjenek betérjeszteni hivatalomhoz, hogy a további intézkedéseket az előbbiekkal együttesen megtehessem.

S.-A.-Ujhely, 1898. október 19-én.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

3939. sz. T. Zemplén-vmegye kir. tanfelügyelőjétől.

A zemplén-vármegyei t. Tanító urakhoz.

Vaday József nagyváradi községi iskolai igazgató által szerkesztett s a nagymélt. vallás- és közokt. ügyi m. kir. ministerium által folyó

évi szeptember hó 15-én 3583. eln szám alatt általánosan engedélyezett „Ismétlő iskolások könyve” című művet, mint hasznos és célszerű kézi könyvet a t. Tanító urak figyelmébe melegen ajánlom.

S.-A.-Ujhely, 1898. október 20-án.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

Körövény.

2963/I. 98. sz. A nagy mihályi j. főszolgabirától.

Folyó hó 11-én Alsó-Körtvélyesen egy szürke szőrű ökor találtatott bitangásban, melyet midőn közzé teszek, figyelmeztetem tulajdonosát, hogyha 30 nap alatt nem jelentkezik az ökor átvételére, akkor az, nyilvános árverésen el fog adatni.

N.-Mihály, 1898. október 16-án.

Füzesséry Tamás, főszolgabíró.

508/ki. 1898. sz. A bodroghözi járás szolgabirától.

Körövények.

I.

Folyó évi október hó 15-én 2 db. ló, egyik kanca, másik herélt pej ló, a kanca b. o. A. jel találtatott Baeska községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. — Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy azon körövény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község bírájánál annál is inkább jelentkezzen, mert ellenesetben a 2 db. ló, mint gazdtalan jószág, az 1894. évi XII. t.-c. 105 §-a értelmében el fog árvereztetni.

II.

5842/ki. 1898. sz.

Folyó évi október hó 5-én Batári János demecseri lakos kárára 1 db. 8 éves sötét pej kanca és 1 db. 9 éves fekete O jegyű kanca lova a legelőről elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

III.

5889/ki. 1898. sz.

Folyó évi október hó 9-én Virtschafter Gáspár kis-tárkányi lakos kárára 1 db. 1 és 1/2 éves vil. pej kanca csikója, csillagos homloku, h. b. l. vágás elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

Kir.-Helmec, 1898. évi okt. hó 18-án.

Izsépy, szolgabíró.

2810/98. sz.

Körözés.

Folyó hó 16-án S.-A.-Ujhelyben egy 11 hónapos fehér-sárga foltos rövid szőrű kan vizsla, mely Garzon és Friezi névre hallgat, elveszett. Körözése s feltalálás esetén értesítés kéretik. S.-A.-Ujhely 1898. évi október hó 18-án.

Schmidt, rendőrtanácsos.

Nyilt-tér.)*

Képtelen lévén mindazon t. Ösmerőimnek és barátainak, kik Fortuna istenasszony kedvezéséhez szerencsekívánataikkal fölkeresni szivesek voltak, egyenként köszönetet mondani — fogadják mindannyian ez uton legihálásabb köszönetem nyilvánítását.

Mád, 1898 október hó 20-án

Wetterschneider Miksa,
takarékpénztári ügyvivő-titkár.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelős séget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	október 23. Kap. Ján.
Hétfőn,	október 24. Rafael fős.
Kedden,	október 25. Krizánt.
Szerdán,	október 26. Dömötör vt.
Csütörtökön,	október 27. Szabina vt.
Pénteken,	október 28. Simon és Jud.
Szombaton	október 29. Narcis pk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

Tk. 4589/97. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Steinmetz Bernát mint Kosztura János jogutódja végrehajthatónak Üveges János végrehajtást szenvedő elleni 116 frt — kr. tőke-követelés és járuléki iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság területén levő Király Helmezi község határában fekvő és a király-helmezi 63. sz. tjkvben 497. (631-633) 817. 849. 1201. (1292-1293.) 1420. 1605. 1765. hr. sz. a. foglalt

ingatlanoknak Üveges János nevén álló 1/3-ad részére az A. sorsszám alatt Répási István javára bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jog éppentartásával 100 frt 33 krban; 2. a. k.-helmezi 784. sz. tjkvben 92. hr. sz. a. foglalt és Üveges János nevén álló házias belsőségre 946 frtban; 3. A k.-helmezi 842. tjkvben 461. 792. (713-714) 1166. 1337. 1569. 1721. hr. sz. a. foglalt ingatlanoknak adós Üveges János nevén álló 1/4-ed részére 232 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb jelzett ingatlanok az 1898. évi október hó 27. napjának d. e. 10 órakor Király. Helmezi város házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfélményi értékű óvadék-képesnek nyilvánított értékpapírban a kikiáltott kezébe letenni, vagy az 18 t. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kikiáltótnak átadni.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi márc. hó 31-ik napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

Kj. 1172/98. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott előljárásg ezennel közhírré teszi, hogy Varannó község határában az urbéres gazdaközönség területén gyakorlandó vadászati jog 1899. évi január hó 1-től számítandó hat egymásután következő évre 1898. évi október hó 30-án d. u. 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek Varannó község házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Varannón, 1898. évi október 1-én.

Füzessér Pál,
körjegyző.

Kerekes Antal,
bíró.

Gazdai állás

lesz betöltendő 1899. január 1-én **gróf Széchenyi Sándor és Társa** abarai birtokán. Javadalmazás 200 frt készpénz, 24 hectoliter életnemű, tehéntartás, föld, fa. Előnyben részesülnek, kik több évi gazdasági tapasztalattal bírnak, főképpen sertésenyésztés körül.

Ajánlatok intézendők: **Hófer Flóris** kasznárhoz **Upor** Zemplén m.

Eladó szőlővessző.

Sima zöld ojtott furmint . . .	85 frt.
„ „ „ chasselás . . .	80 „
Gyökerez fásajtás furmint I ^a . . .	125 „
Gyök. fásajtás chasselás I ^a . . .	120 „
Gyökerez Rip. portális I ^a . . .	25 „
„ „ „ II ^a . . .	15 „
Sima portális I ^a . . .	10 „

Érett egészséges fajú tiszta vessző kapható:

Beregszászon **Meisels Lajos** gyógyszerésznél.

9434. urb.
1898.

Idézés.

A sárospataki közbirtokosság felső-határi felosztandó erdejének tagosítása iránti ügyében első sorban az erdőtulajdonosok közötti erdőjuttalék azonosítása idejétől előállhatott birtokváltozásoknak felvételére, illetve pótagonosítására, másodsorban pedig azon erdők osztályozása és becslése alapjául a sárospataki közbirtokosság erdőjuttalékainak elhelyezésére s e közben felmerülhetők kérdések elintézésére határnapul az 1898. évi november hó 9-ik s következő napjainak mindenkori 9 óráját Sárospatak város házához kitűzöm s erre az egyes közbirtokosokat személyesen s az ismeretlen tartózkodásukat ügygondnok által is újságlapi hirdetmény útján azzal idézem meg, hogy a távolmaradók s mindazoknak érdekeit, a kiknek ez a végzés nem kézbesíthetetik. Szabó Zsigmond ügyvéd mint e végből kirendelt ügygondnok jogérvényesen fogja képviselni, továbbá hogy a birtokváltozások, melyek ezen pótagonosítás után létrejönnek, figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvény-széknél 1898. évi október hó 22-én.

Major István,

mint a végrehajtással megbízott kir. törvszéki bíró,

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

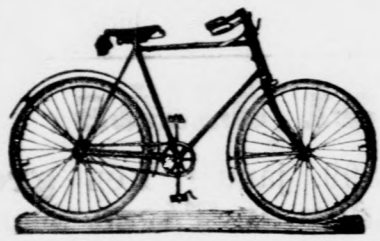
Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel **ujjonnan berendezett**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű **ércz- és fakoporsókban**, selyem-, atlasz-, és tülle **szemfedőkben**, valamint dus választéku raktárát **gyászruha kelmékben**, az általánosan ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászruhák mérték szerint hat óra alatt elkészítettek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakon.

„WAFFENRAD“

Sleyeri fegyvergyári kerékpár Zemplén-vármegyei képviselője:
KORNSTEIN IGNÁCZ czégnél
S.-A.-Ujhely.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság“
egy obbnak elismert **tüzmentes pénzszekrény** gyártmányaiból
állandó mintaraktárt tartok.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított 8 és 10 lóerejű **lokomobilokat**, egy **Henczefőzót**, egy jó karban lévő **kazánt**.

Mindennemű **gazdasági gépek**, **műszaki szerszámok**, **varrógépek**, **oliv- repce-**, eredeti orosz süritett stb. **olajak** nagy raktára.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Tisztelettel: **Kornstein Ignác.**

Kérje
The Continental
Bodega Company.
oilághírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
csakis, IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b.
tudomására hozni, hogy mindennemű ingat-
lanok vételét — eladását, — bérbeadását
avagy bérbevitelét a legelőnyösebb felté-
telek mellett s a legrövidebb idő alatt
közvetitem.

Jóhírnevű vendéglőmben kitűnő asz-
tali bor 36 krtól 40 krig. — továbbá
kőbányai palack s r üvegenként 14 kr.,
nagyobb mennyiségben üvege 10 krért kap-
ható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Olcsó lábbeli eladás!

Üzletemet áthelyezni szándéko-
zom tehát a jelenleg raktáron levő
férfi-, női és gyermekcipőket és csiz-
mákat

bámulatos olcsó áron

árusítom el, míg a mostani készlet
tart.

Tisztelettel:

ATLASZ IZIDOR,

czipőáru verseny raktára.

S.-A.-Ujhely, „Vörös Ökör“ épület.

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) fé-
rfiak és nőknél, új és idült folyások valamint
esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Vir-
ginica tropicus növény rendkívüli hatása a
nyákhártyára orvosiilag már régen el van is-
merve, úgy hogy ezen különben is szerencsés
összetételű Injectio ennek köszönheti gyógy-
erejét 2—3 üveg használata a legmakacsabb
bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges
beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg
1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr. 3 üv. 2 frt 45 kr.
Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Bu-
dapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható S.-A.-Ujhelyben **Kincsesy
Péter** gyógyszerész urnál.

Szobafűtésre ajánlok szagtalan szalon-köszentet

házhoz szállítva 1 frt 20 krért.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Tisztelettel:

KLEIN GÉZA,

Papsor-utca.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a
párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a
legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát **santal
olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni,
mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem
gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,
V. Nagy orona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerháza. Postai
megrendelések címe:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

S.-A.-Ujhely Widder Gyula gyógyszerháza.

MIHALOVITS féle

Harmat-Crème

Arcszépítő kenőcs.

A **Harmat-Crème** a legjobb arcszépítő s kézbőr-
ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérre
teszi az arcz bőrt.

A **Harmat-Crème** sem olmot, sem higányt nem
tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.

A **Harmat-Crème** nappal is használható, miután
nem zsíroz s a poudert jól állja.

A **Harmat Crème** nem teszi fényessé az arcot
s fehériti a bőrt.

A **Harmat-Crème** kiváló jó hatása mindennemű
bőrbajoknál: pattanások s miteserek (bőr-
atkák) elmulasztására, napégette s székíjűta
arcznál, s köznél.

A **Harmat-Crème** teljesen zsírtalan, habszerű, jó illatu
arczkenőcs egy tégelynek ára egy korona.

A **Harmat Sz ppan**, mely a Crème hatását fokozza,
darabonként 35 kr

Főraktár a készítő **MIHALOVITS I.** gyógy-
szerésznél Debreczenben.

Kapható:

Widder Gyula gyógyszerháza, S.-A.-Ujhely.

Tk. 4424/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lo nonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak
Szolenzki (Gecz) János végrehajtást szenvedő elleni 65 frt
56 1/2 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a
homonnai kir. járásbíró területén lévő Sztrópok községben
fekvő a Sztrópok 271. sz. tjkében Szolenzky (Gecz) János
tulajdonánál bejegyzett A 1—10. sor sz. alatti 1/8 úrbéri bel-
és kültelekre az árverési 382 frtban ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt in-
gatlak az 1898. évi november hó 3. napjának d. e. 9
órákor Sztrópok község házában megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladást fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének
10%-át, vagyis 38 forint 20 krajcárt készpénzben vagy
1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet
8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban 1881. évi LX.
t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró, mint telekkönyvi
hatóságnál 1898. évi auguszt. hó 21-én.

Dezso, kir. aljbíró.

Honi ipar.

erde
Föl
szár

GY
üve
re
árus
vásá

Ezennel
Scrsjáté

Első
Betét

1898. n

NYEREMÉ

1	á
1	"
1	"
3	"
5	"
8	"
30	"
50	"
2900	"
3000	ny

örző ha
a Magy.

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítőket, függönyöket, divánáttételeket stb. részére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópköröczök.

Honi ipar.

Honi ipar.

Eladó

a Sennyey Béla báró ur battányi erdején 60 ezer 2 méteres tölgyfa szőlőkaró. Fölvilágosítást ad Báthy Gedeon urad. számtartó Battány u. p. Bély.

Van szerencsém értesíteni, hogy a **WÄCHTER GYULA** esődtömegéhez tartozó

üveg, porcellán, majolika és diszmű árukat

megvettem és azokat mai naptól folytatólag

rendkívüli olcsó árban

árusítom.

Kérem ezen kitűnő alkalmat felhasználni és be-
vásárolni.

Tisztelettel:

Szóllósy Sándor.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Butor-raktár felosztás!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör”
épületében lévő **bútortermeimben** felhalmozott

BUTORRAKTÁRAMAT

véglegesen megszüntetni szándékozom, minek követ-
keztében raktáramon lévő **összes árukészletemet**
az előállítási és bevásárlási áron alul adom el.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meg-
győződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáram-
ban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kiváncsi-
nak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem
e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n.
é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Raktáramat egészben is eladóvá teszem.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A Petőfi-utczán lévő házamat eladóvá tettem.

Nagyobb uradalomban alkalmazásban volt gazdasági irnok,
továbbá egy szakképzett gépész-kovács is, 1899. évi január
1-től felvételre kerestetik.

Bővebb felvilágosítást ad **Báró Sennyey Géza** uradalmi
intézősége **Csörgön** posta helyben.

HIRDETMEŒY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték III. Scrsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — **A Magyar Kir. Pénzügy-
miniszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Harmadik Sorsjáték.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1898. nov. 17 és 18.		Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1898. decz. 14 és 15.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1899. jan. 10, 11 és 12.		Negyedik osztály. Betét 40 korona. Huzás: 1899. jan. 31. és febr. 1.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1899. febr. 22 és 23.		Hatodik osztály. Betét 24 korona. Huzás: 1899. márcz. 15-től ápr. 12-ig.		
NYEREMÉNY.	KORONA.	NYEREMÉNY.	KORONA.	NYEREMÉNY.	KORONA.	NYEREMÉNY.	KORONA.	NYEREMÉNY.	KORONA.	Legnagyobb nyeremény szeren- csés esetben KORONA 1.000.000 (Egy millió.)		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1 jut.	600000	600000
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 "	30000	1 "	30000	1 kor.	400000	400000
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000	1 "	20000	1 "	20000	1 nyer.	200000	200000
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000	1 "	15000	1 "	15000	1 á	100000	100000
3 " 2000	6000	3 " 3000	9000	3 " 10000	30000	3 " 10000	30000	3 " 10000	30000	1 "	60000	60000
5 " 1000	5000	5 " 2000	10000	5 " 5000	25000	5 " 5000	25000	5 " 5000	25000	1 "	40000	40000
8 " 500	4000	8 " 1000	8000	8 " 2000	16000	8 " 2000	16000	8 " 2000	16000	2 "	30000	60000
30 " 300	9000	20 " 500	10000	10 " 1000	10000	10 " 1000	10000	10 " 1000	10000	3 "	20000	60000
50 " 100	5000	60 " 300	18000	70 " 500	35000	70 " 500	35000	70 " 500	35000	20 "	10000	200000
2900 " 40	116000	3900 " 80	312000	4900 " 130	637000	3900 " 170	663000	3900 " 200	780000	50 "	5000	250000
3000 ny. Kor.	240000	4000 ny. Kor.	477000	5000 ny. Kor.	898000	4000 ny. Kor.	934000	4000 ny. Kor.	1061000	400 "	2000	800000

Az I. osztály huzása 1898. november 17. és 18-án lesz. A huzások a **Magyar királyi ellen-
őrző hatóság**, és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek
a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1898. október hó 23-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Ezen 480 nyeremény közül utol-
jára kihuzott kapja a jutalmadit

1 jut.	600000	600000
1 kor.	400000	400000
1 nyer.	200000	200000
1 á	100000	100000
1 "	60000	60000
1 "	40000	40000
2 "	30000	60000
3 "	20000	60000
20 "	10000	200000
50 "	5000	250000
400 "	2000	800000
720 "	1000	720000
1000 "	500	500000
27800 "	200	5560000
30000 nyer. és jut.	Kor.	9.550.000

Gyökéres furmint vessző eladás.
 Az országos szőlőoltvány-telep részvénytársaság telepein **200.000** darab dus gyökéretű **hegyaljai furmint vessző** eladó. Az ár ezrenként 10 frt. Csomagolás (ezrenként) vászonba 50 kr., ládába 1 frt 20 kr.
Előjegyzések már most elfogadtnak és az első dér után azonnal foganatosítottak. Csak dus gyökéretű és egészséges, erős hajtású példányok adatnak ki. Arad, kiskörut 9.
 ORSZÁGOS SZŐLŐOLTVÁNYTELEP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos!

A cég 17 év óta áll fenn most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bnkóvina, Stájerország Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőknek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homok talajon létezik, a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcs-fajok boldogult Bereczki Máté mezőkovácsi hírneves telepéről valók. Ugy magas dereku, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió- és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaírítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krért, melyek gazdag gyökéretűknél fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökéretű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. — Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czim:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, **CZEGLÉDEN.**
!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Kleinmann és Klein
 — tölgy-, épület- és szerszámfa raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-uteza (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek,** továbbá:
Kapu oszlopok 1 frittól 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékvártónknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyírfá és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
1.000,000
KORONA.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZEKE.
 A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben **1.000,000 korona**
 A nyeremények részletes beosztása a következő:

1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
132	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
15650	nyer. és jut. összegben	13.160,000

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000** melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

Rendelőlevél levágando. Török A. és Tsa uraknak Budapest.

Kérek részemre _____ I osztályú m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ frt { utánvételezni kérem } A nem tetsző törlendő.
 { postautalvánnyal küldöm }

Pontos czím: _____

Akar ön jó cognacot inni?
 Kérjen mindig csak **TOKAJI COGNACOT**
TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL
 (kigyós kereszt a hármass hegyen.)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.
Valódi Tokaji Cognac kapható:
minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszertárban.
ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.
Főraktár: Nagy Ferencz, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése **S.-A.-Ujhely Rákóczi-uteza.**

ELŐR
 Egész
 Feléve
 Negyed
 Bern
 csak
 Közle
 Egyes
 A ny
 garm

„Ag
 gyujtva
 lista.
 Mit
 Jele
 utra és
 gelista
 az utra,
 mindnyá
 Jaj
 a hívó
 mert az
 Csak eg
 nines ké
 a percé
 sen adn
 fog fut
 találja
 nagyon
 azt gon
 megillet
 hiva vo
 Az
 hivatott
 panasz
 tad a h
 tetést
 kedved
 Va
 rik hiva
 ködnek
 tek, a
 visszaf
 nagyon
 a munk
 hosszu
 *) A
 hozzá m
 Erzsébet